

Міністерство освіти і науки України
Інститут інноваційних технологій та змісту освіти

ПРОГРАМИ
для спеціальних класів
для дітей зі складними порушеннями розвитку
спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів
для слабочуючих дітей

ПРЕДМЕТНО-ПРАКТИЧНЕ НАВЧАННЯ.
1-4 класи

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

Укладач:

Лапін А.В.,
науковий співробітник
лабораторії корекційної педагогіки
Інституту спеціальної педагогіки
АПН України

Київ– 2008

Пояснювальна записка.

Програма з предметно-практичного навчання розроблена відповідно до вимог Державних стандартів освітньої галузі “Технології” і є складовою частиною єдиної системи спеціального навчання, виховання і розвитку глухих та слабочуючих учнів з розумовою відсталістю (далі учнів зі складними вадами). Вона спрямована на формування соціально активної особистості, яка відповідально ставиться до праці, вміє працювати та спілкуватися у колективі.

Метою предметно-практичного навчання є розвиток особистості зі складними вадами через залучення до різних видів доступної праці, розвитку мовлення, засвоєння знань про властивості оброблюваних матеріалів, вивчення засобів праці, формування навичок спілкування та відповідального ставлення до вирішення трудових завдань і навчання безпеки праці.

В процесі предметно-практичної діяльності з різноманітними предметами та матеріалами, змінюючи під час обробки їх форму, конфігурацію, розміри, величину, об'єм, вагу, поверхню, учні оволодівають прийомами і способами проведення трудових дій, предметної і просторової орієнтації, збагачують власні уявлення про навколишню дійсність, знаходять особисто значущі для них об'єкти праці, тобто такі, що найкраще забезпечують реалізацію їхніх творчих можливостей. На уроках учні засвоюють та починають використовувати у власному мовленні назви об'єктів праці, інструментів, властивостей матеріалу і т.д.

У процесі предметно-практичного навчання учнів 1-4 класів розв'язуються наступні завдання:

- формування початкових загально-трудова умінь;
- формування елементарних прийомів роботи з різноманітними матеріалами;
- формування початкових навичок культури праці, бережливого ставлення до матеріалів, обладнання і навколишнього середовища;
- виховання працьовитості, поваги до людей праці;
- підготовка дітей до професійно-трудова навчання в школі;
- розвиток усного та жестова мовлення в процесі трудової діяльності;
- корекція та компенсація слухова сприймання;

- ознайомлення з елементами техніки й доступними для розуміння дітей професіями;

Мета і завдання предмета реалізуються на основі змісту кількох основних напрямків життєдіяльності: природа, людина, техніка, естетичне довкілля. За новою структурою програма складається з трьох колонок: зміст навчального матеріалу; навчальні досягнення учнів; спрямованість корекційно-розвивальної роботи. Зміст першої колонки в кожному класі розподілено на розділи (робота з глиною і пластиліном, робота з папером і картоном, робота з природними матеріалами, робота з текстильними матеріалами і т.д.). Кожен розділ додатково розподіляється на чотири підрозділи: об'єкти виготовлення (перелік виробів та видів діяльності), техніко-технологічні відомості (інформація про види та властивості матеріалів, призначення інструментів, основні прийоми роботи), трудові операції (прийоми трудової діяльності та виконання окремих трудових операцій), розвиток мовлення (словник відповідний до змісту та потреб діяльності), що дозволяє вчителю більш чітко планувати поурочну діяльність.

Кожен підрозділ програми має річний термін реалізації. Розподіл годин в програмі на кожен розділ є приблизним, їх можна перерозподіляти за необхідністю. Вчитель може самостійно перепланувати виділені години між розділами програми для кожного класу залежно від інтересів учнів, їх психофізичних можливостей, матеріально-технічної бази школи.

Кожне заняття повинно починатися з пояснення мети та теми уроку, повідомлення санітарно-гігієнічних вимог до певного виду роботи. В кінці кожної теми проводиться заняття, спрямоване на формування вміння учнів працювати за задумом (самостійний чи колективний вибір предмета, його аналіз та виготовлення). Але на цьому вивчення теми не закінчується. Трудові та мовленнєві навички повинні удосконалюватися й далі, до повного оволодіння учнями шляхом постійного повторення та промовляння назв виконуваних дій, матеріалів, інструментів, об'єктів виготовлення. Деяким трудовим операціям доцільно навчати в процесі гри. Тому складні трудові дії обігруються спочатку з допомогою вчителя на ігровому дидактичному матеріалі.

При цьому теми можуть вивчатися не в порядку їх розташування в програмі, а

за принципом доцільності, залежно від готовності дітей певного класу до виконання того чи іншого виду праці (технічної, творчо-конструювальної), від об'єктивних природних умов (наприклад, сезонних змін погоди, видів праці людей в різні пори року) та потреб життя дітей в школі-інтернаті (підготовка до свят, участь у суспільно корисній праці, колективних заходах тощо). Через це на початок і кінець навчального року доцільніше планувати роботи з ліплення або роботу з різними видами конструкторів.

На початку навчального року в кожному класі проводяться вступні заняття. На виконання учнями практичних робіт має виділятися не менше двох третин навчального часу. Технічні відомості повідомляються учням на уроках і в процесі виконання ними практичних робіт. Вибір видів праці для практичних занять здійснюється з урахуванням індивідуальних можливостей учнів. Особлива увага звертається на дотримання ними правил безпеки праці, охорону та гігієну здоров'я. Важливо на уроках проводити фізкультхвилини для зняття загально-фізичної втомлюваності.

В процесі предметно-практичного навчання дітей зі складними вадами повинні враховуватися: ступінь порушення слуху, ступінь ураження центральної нервової системи, супутні захворювання, вікові особливості, характер вторинних відхилень у психофізичному розвитку. Також, важливе корекційне значення має розвиток в учнів навичок сприймання зверненого мовлення (усного, дактильного та жестового), вміння читання з губ, вміння користуватися звукопідсилюючими пристроями загального та індивідуального призначення, сприймання предметів, процесів і явищ навколишньої дійсності, оволодіння прийомами просторової орієнтації, з'ясування причинно-наслідкових зв'язків тощо, а також вироблення у них правильної постави при виконанні трудових дій, розвиток дрібної моторики та точності координації рухів.

ПРОГРАМА
(для дітей зі зниженим слухом та розумовою відсталістю)

1 клас

(140 год.; 4 год. на тиждень)

Пор №	К-сть год.	Зміст навчального матеріалу.	Навчальні досягнення учнів.	Спрямованість корекційно-розвивальної роботи.
1	2	<p>Вступне заняття. Праця та її значення в житті людини. Демонстрація виробів, виготовлених іншими учнями. Вимоги до поведінки учнів на уроках праці. Орієнтація на робочому місці. Дидактична гра з розкладними іграшками (піраміда, матрешка та ін.) з використанням орієнтування в напрямках (вище-нижче, справа-зліва, ближче-дальше). Правильна постава і дотримання порядку на робочому місці.</p>	<p>Учень: - слухає, розуміє, сприймає мову вчителя; - має початкові уявлення про вимоги до поведінки учнів під час уроку праці та правила техніки безпеки й санітарно-гігієнічні вимоги. - має елементарні уявлення про розташування предметів справа, зліва від себе, прямо перед собою; - вміє знаходити та розташовувати предмети на парті за вказівкою вчителя;</p>	<p>Виховання вміння спрямовувати увагу на вчителя. Формування стійкості уваги. Формування вміння орієнтуватися на площині робочого столу. Формування організаційних умінь: знаходити та розташовувати предмети на парті. Формування вміння розуміти та використовувати жести.</p>
2	36	<p>Робота з глиною і пластиліном. <u>Об'єкти виготовлення:</u> Палички і стовпчики різної довжини і товщини та вироби з них</p>	<p>Учень: - має елементарні уявлення про</p>	<p>Формування в учнів організованості в трудовій</p>

	<p>(парканчик, драбинка, ялинка, трикутник, квадрат, бублик). Ліплення за зразком фігур кулеподібної форми (різних за розміром однакові, більші, менші): намисто, ягоди, м'яч і лялька „неваліяка” з двох куль різної величини. Овочі і фрукти у формі кулі: яблуко, помідор, апельсин. Ліплення за зразком предметів овальної форми: слива, огірок, картопля. Складання композиції з виготовлених овочів і фруктів. Ліплення іграшок: пірамідка, рибка, каченя — з натури. Ліплення снігової баби — за уявою. Ліплення за зразком стилізованої фігури людини. Складання за уявою сюжетної композиції з стилізованих фігур людини “Діти на прогулянці” (колективна робота). Ліплення рельєфів букв і цифр на підкладній дошці або підкладці з картону за зразком. <u>Техніко-технологічні відомості:</u> Організація робочого місця при роботі з глиною та пластиліном. Використання глини та пластиліну</p>	<p>основні геометричні форми, що виготовляються; - пояснює, за допомогою вчителя, на елементарному рівні, послідовність роботи; - порівнює об'єкти виготовлення за розміром та формою (за допомогою вчителя); - елементарні уявлення про форму овочів та фруктів, які виготовляються. - називає (показує жестами) основні властивості пластиліну та глини за допомогою вчителя; - складає композиції за допомогою вчителя; - організовує, за допомогою вчителя, робоче місце для виконання робіт із ліплення та</p>	<p>діяльності, виконання вказівок учителя. Розвиток сприймання зверненого мовлення (жестового, усного). Формування в учнів основ навчально-практичної діяльності. Формування уявлень про геометричні форми об'єктів, що виготовляються (паличка, стовпчик, трикутник і т.д.). Формування стійкості уваги. Розвиток мисленнєвих операцій на основі виконання послідовності трудових дій. Розвиток дрібної моторики рук і тактильного сприймання на основі підготовки пластиліну (глини) до роботи; Формування уявлень про глину та пластилін, їх пластичні якості.</p>
--	--	--	--

	<p>в побуті (іграшки, оздоблення, посуд). Способи та прийоми підготовки матеріалу до роботи. Основні кольори глини сіра, червона, жовта. Основні кольори пластиліну червоний жовтий, синій. Властивості матеріалів: пластилін, холодний-твердий, теплий-м'який; глина, суха-тверда, розмочена (вимішена)- м'яка. Розминається руками, розкочується, відривається, відщипується, відрізається, вдавлюється, витягується, зліплюється. Основні засоби праці (підкладна дошка, стека, жилка) та правила безпечного користування ними. Правила безпеки та гігієни праці при роботі з глиною і пластиліном.</p> <p><u>Трудові операції:</u> Вправи на підготовку матеріалу до ліплення (розминання, вимішування). Вправи на розподіл цілого шматка</p>	<p>дотримуватися санітарно-гігієнічних вимог; - використовує способи та прийоми підготовки матеріалу до роботи; - має елементарні уявлення про застосування глини та пластиліну: виготовлення іграшок, посуду; - має початкові знання про: пластичні властивості глини й пластиліну (суха глина — тверда; розмочена — м'яка; холодний пластилін — твердий; теплий пластилін — м'який і в'язкий); - показує та називає (показує жестами) за допомогою вчителя кольори глини (сіра, червона, жовта); - показує та називає (показує жестами) за допомогою вчителя кольори пластиліну (червоний, синій, жовтий); - називає (показує жестами) прилади та інструменти та правила користування ними (за допомогою вчителя); - вміє за допомогою вчителя готувати робоче місце та матеріал до роботи; - має початкові знання про</p>	<p>Розвиток вміння користуватися звукопідсилюючими апаратами загального та індивідуального використання. Збагачення активного словника (жест, дактиль, слово, (назви інструментів, матеріалів, їх властивості, кольори)). Формування предметної співвіднесеності слова (жесту) й образу предмета. Розвиток пізнавальної активності. Розвиток мисленнєвих операцій. Розвиток вміння аналізувати предмети. Розвиток вміння порівнювати предмети за формою, кольором. Розвиток жестового та словесного мовлення.</p> <p>Виховання наполегливості, здатності до вольового зусилля. Корекція просторових уявлень. Розвиток тактильного відчуття,</p>
--	--	--	--

	<p>пластиліну, глини на частини (відщипування, відривання, відрізання). Вправи на розкачування, скочування, сплющування між долонями та на підкладній дошці. Вправи на вдавлювання поверхні, примазування. Вправи на витягування між долонями, зліплення кінців паличок. Вправи на з'єднання частин щільним стисканням.</p> <p><u>Розвиток мовлення:</u> Назви матеріалів, інструментів та пристосувань (глина, пластилін, стека, підкладна дошка і т.д.). Властивості матеріалів та основні кольори (твердий-м'який, холодний-теплий, червоний, жовтий, синій, сірий і т.д.). Основні трудові дії (розминання, замочування, вимішування, відщипування і т.д.). Основи спілкування (допоможи, покажи, подивись і т.д.). Назви предметів виготовлення (овочі, фрукти, геометричні форми і т.д.).</p>	<p>способи та вміння підготовки матеріалу до роботи: глина замочується, замішується; пластилін підігрівається й розминається; - вміє скочувати колоподібними рухами в долонях (куля), вдавлювати на поверхні кулі (яблуко), розкачувати в долонях до овальної форми (огірок). - вміє з'єднувати окремі елементи виробу стисканням.</p> <p>- називає (показує жестами) матеріали, обладнання та інструменти; - називає (показує жестами) розміри та основні форми виробів; - називає (показує жестами) виріб та матеріал з якого він зроблений; - реагує на нові слова та фрази вчителя; - розуміє пройдені слова, поняття та фрази;; - вживає вивчені слова, поняття та фрази на уроках; - використовує вивчені слова, поняття та фрази у побуті;</p>	<p>сприймання і тактильної пам'яті. Корекція фізіологічних вад на основі виконання правильної постави під час праці. Розвиток полісенсорного сприймання (жест, слово (графічне, усне), зір, тактильні відчуття). Розвиток дрібної моторики рук (м'язового тону, сили утримання предмета, точності рухів). Розвиток емоційного відгуку на основі результату праці.</p> <p>Збагачення активного словника (жест, дактиль, слово, (назви інструментів, матеріалів, їх властивості, кольори)). Розвиток слухо-зорово-вібраційного сприймання на словесному матеріалі, що вивчається. Розвиток словесно-образної та жестово-образної пам'яті. Розвиток вміння розрізняти кількість мовних одиниць. Формування вміння регулювати мовленнєве дихання.</p>
--	--	---	---

3	32	<p>Частини тіла (голова, тулуб, лапи, хвіст...).</p> <p>Просторові уявлення (вище-нижче, справа-зліва, ближче-дальше)</p> <p>Робота з папером і картоном. <u>Об'єкти виготовлення:</u> Обгортання підручників папером, магазинними обкладинками. Виготовлення з паперу прямокутників, квадратів, трикутників шляхом згинання та розривання по лінії згину. Сортування виготовлених з паперу геометричних фігур за розміром, формою та кольором. Вироби, виконані способом складання і згинання, закладка для книг, іграшки (човник, голуб, карнавальна шапочка), кишеньки для зберігання геометричних фігур, пакетики для насіння та ін. Виготовлення дидактичного матеріалу з математики.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - розуміє і виконує найпростіші інструкції (Зліпи яблуко); - відповідає на запитання (Я зліпив...); - вміє звертатися до вчителя, товаришів (Можна взяти?); - відповідає на запитання (Що будеш робити?...); <p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розуміє можливість практичного використання деяких виробів; - пояснює, за допомогою вчителя на елементарному рівні послідовність роботи; - має елементарні уявлення про основні геометричні форми, що виготовляються; - називає (показує жестами) складові частини виробів (розмір, форма) за допомогою вчителя; - розрізняє папір за товщиною; - визначає більші та менші фігури; - викладає за зразком із допомогою вчителя орнаменти з готових деталей; 	<p>Формування уміння розуміти емоційне забарвлення мовлення.</p> <p>Формування навичок наслідування мовлення вчителя.</p> <p>Формування навичок самоконтролю за промовлянням мовних одиниць під час роботи.</p> <p>Автоматизація правильної звуковимови на матеріалі власних реплік.</p> <p>Формування в учнів організованості в трудовій діяльності, виконання вказівок учителя.</p> <p>Розвиток сприймання зверненого мовлення (жестового, усного).</p> <p>Формування в учнів основ навчально-практичної діяльності.</p> <p>Формування уявлень про геометричні форми, що використовуються під час роботи (трикутник, круг і т.д.) .</p> <p>Розвиток мисленневих операцій на основі виконання послідовності трудових дій.</p>
---	----	---	---	--

	<p>Використання паперу у побуті (серветки, газети, журнали, зошити, книжки).</p> <p>Основні кольори паперу: білий, червоний, жовтий, синій, чорний.</p> <p>Властивості паперу мнеться, згинається, рветься, ріжеться ножицями, розмокає у воді.</p> <p>Послідовність складання візерунків на смужці (за розміром, кольором, формою).</p> <p>Послідовність виконання аплікації.</p> <p>Прийоми різання паперу по прямій.</p> <p>Прийоми намазування деталей клеєм за допомогою пензля та подальшого наклеювання.</p> <p>Правила безпеки та гігієни праці при роботі з папером клеєм, ножицями, олівцем.</p> <p><i>Трудові операції:</i></p> <p>Вправи на згинання і розривання паперу по прямих лініях.</p> <p>Складання з кута на кут та по середній лінії, розпрасовування гладилкою від центра до краю,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - орієнтується на аркуші паперу, називає верх-низ, зліва-справа, вище-нижче, ближче-дальше; - має початкові знання про властивості паперу: згинається, складається, зминається, рветься, вбирає вологу – втрачає міцність, легко ріжеться; - має елементарні уявлення про призначення деяких сортів паперу (газетний, писальний, папір для малювання, цигарковий, обгортковий, глянцевого, кольоровий); - має уявлення про основні кольори – червоний, жовтий, синій; - знає й називає (показує жестами) інструменти: ножиці, олівець; - має початкові знання про правила безпеки під час роботи ріжучими інструментами й клеєм; - за допомогою вчителя підтримує порядок на робочому місці та прибирає його; - вміє підбирати потрібні матеріали та інструменти; - вміє розпізнавати види паперу; - вміє згинати, розривати папір; - вміє складати елементарні 	<p>звукосилуючими апаратами загального та індивідуального використання.</p> <p>Збагачення активного словника (жест, дактиль, слово, (назви інструментів, матеріалів, їх властивості, кольори)).</p> <p>Формування предметної співвіднесеності слова (жесту) й образу предмета.</p> <p>Розвиток пізнавальної активності.</p> <p>Розвиток мисленнєвих операцій.</p> <p>Розвиток вміння аналізувати предмети.</p> <p>Розвиток вміння порівнювати предмети за формою, кольором.</p> <p>Розвиток жестового та словесного мовлення.</p> <p>Виховання наполегливості, здатності до вольового зусилля.</p> <p>Корекція просторових уявлень.</p> <p>Розвиток тактильного відчуття, сприймання і тактильної</p>
--	---	---	---

4	30	<p>Основні трудові дії (згинання, розривання, різання, намазування, наклеювання і т.д.). Основи спілкування (допоможи, покажи, подивись і т.д.). Назви предметів виготовлення (овочі, фрукти, геометричні форми і т.д.). Просторові уявлення (справа, зліва від себе, прямо перед собою, вище-нижче, ближче-дальше).</p> <p>Робота з природними матеріалами. Екскурсія в природу для збирання природного матеріалу (листя, квітів, насіння — крилаток в'язу і клену, сучків та ін.).</p> <p><u>Об'єкти виготовлення:</u> Наклеювання на підкладку з кольорового паперу засушеного</p>	<p>вчителя; - розуміє пройдені слова, поняття та фрази;; - вживає вивчені слова, поняття та фрази на уроках; - використовує вивчені слова, поняття та фрази у побуті; - розуміє і виконує найпростіші інструкції (Зігни папір); - відповідає на запитання (Я зробив...); - вміє звертатися до вчителя, товаришів (Можна взяти?); - Відповідає на запитання (Що будеш робити?...);</p> <p>Учень: - має елементарні поняття про природні матеріали і чому їх так називають. - має уявлення про збирання природних матеріалів;</p> <p>- має елементарне уявлення про подібність форми природних</p>	<p>Розвиток словесно-образної та жестово-образної пам'яті. Розвиток вміння розрізняти кількість мовних одиниць. Формування вміння регулювати мовленнєве дихання. Формування уміння розуміти емоційне забарвлення мовлення. Формування навичок наслідування мовлення вчителя. Формування навичок самоконтролю за промовлянням мовних одиниць під час роботи.</p> <p>Конкретизація уявлень про довкілля під час збирання природного матеріалу.</p> <p>Формування в учнів організованості в трудовій</p>
---	----	---	--	--

	<p>листя (лист великий, лист маленький).</p> <p>Виготовлення з листя гірлянд для прикрашення класу.</p> <p>Виготовлення з природного матеріалу колекцій, наочних таблиць.</p> <p>Складання за зразком сюжетної картини з засушеного листя “Відліт птахів”, “Букет”.</p> <p>Виготовлення квітки за зразком: квітколоже — з пластиліну, пелюстки — крилатки в'яза, квітконіжка — дрiт.</p> <p>Виготовлення за зразком метелика: з пластиліну і крилаток клена чи маленьких листочків.</p> <p>Виготовлення за зразком кошика: з розкритої соснової шишки та паперових смужок для ручки і прикрас.</p> <p>Виготовлення за зразком мишеняти з жолудя або з нерозкритої соснової шишки і мочала.</p> <p>Виготовлення за зразком пташки з шишки ялини або сосни, пластиліну і гілочок.</p> <p>Виготовлення за зразком сови з шишки ялини, паперових, поролонових або шкіряних деталей і плисок жолудів (очі).</p>	<p>матеріалів до основних геометричних форм.</p> <ul style="list-style-type: none"> - має поняття про необхідність раціонального використання різних матеріалів (гілки, вата, папір, картон). - називає (показує жестами) природні матеріали за запитаннями вчителя; - класифікує природні матеріали за розміром та призначенням (за допомогою вчителя); - поєднує у виробі природні матеріали та папір; - поєднує природні матеріали та пластилін. 	<p>діяльності, виконання вказівок учителя.</p> <p>Розвиток сприймання зверненого мовлення (жестового, усного).</p> <p>Формування в учнів основ навчально-практичної діяльності.</p> <p>Формування уявлень про подібність геометричних форм до форм природних матеріалів.</p> <p>Розвиток мисленневих операцій на основі виконання послідовності трудових дій.</p> <p>Формування стійкості уваги.</p> <p>Розвиток дрібної моторики рук і тактильного сприймання на основі сортування, наклеювання;</p>
--	--	--	---

	<p>Виготовлення за зразком їжака з пластиліну і голок з обламаних крилаток в'яза.</p> <p>Виготовлення за зразком кораблика з шкаралупи волоського горіха з парусом із стружки, паперу або листя дерев.</p> <p>Виготовлення яблука, м'яча, гриба з реп'яхів за зразком.</p> <p><u>Техніко-технологічні відомості:</u></p> <p>Організація робочого місця при роботі з природними матеріалами.</p> <p>Види природних матеріалів: листя, квіти, плоди дерев (каштани, горіхи, шишки, крилатки в'язу, насіння), пір'я і т.д.</p> <p>Властивості природних матеріалів що використовуються: вага, форма, розмір, колір, ступінь сухості, колючість, крихкість.</p> <p>Особливості використання та роботи з природними матеріалами.</p> <p>Використання природних матеріалів у побуті (оздоблення, прикраси).</p> <p>Правила безпеки та гігієни праці при роботі з природнім матеріалом.</p> <p><u>Трудові операції:</u></p> <p>Збирання природного матеріалу.</p>	<p>- вміє, за допомогою вчителя, організувати робоче місце для виконання роботи з природними матеріалами та дотримуватися санітарно-гігієнічних вимог;</p> <p>- має початкові знання про основні види природних матеріалів;</p> <p>- має елементарні уявлення про властивості матеріалів, які використовуються під час роботи: вага, колір, форма, величина, крихкість засушеного листя й квітів, твердість або м'якість, чіпкість реп'яха.</p> <p>- має початкові знання про з'єднання природних матеріалів із папером та між собою за допомогою клею та пластиліну;</p> <p>- знає прийоми закріплення</p>	<p>Формування уявлень про природні матеріали та їх якості.</p> <p>Збагачення активного словника (жест, дактиль, слово, (назви інструментів, матеріалів, їх властивості, кольори)).</p> <p>Формування предметної співвіднесеності слова (жесту) й образу предмета.</p> <p>Розвиток пізнавальної активності.</p> <p>Розвиток вміння порівнювати предмети за формою, кольором.</p> <p>Розвиток жестового та словесного мовлення.</p> <p>Виховання наполегливості,</p>
--	--	---	--

	<p>Сортування за назвою, формою, розміром, сухістю, призначенням. Прийоми роботи з природним матеріалом що використовується. Прийоми з'єднання деталей за допомогою клею, пластиліну. Наклеювання листя і квітів на підкладку. Виготовлення виробів та композицій за зразком.</p> <p><u>Розвиток мовлення:</u> Назви матеріалів, інструментів та пристосувань (каштани, горіхи, шишки, крилатки в'яза, насіння, пір'я, ножиці, пензлик, клей і т.д.). Властивості та види матеріалів та основні кольори (вага, форма, розмір, колір, колочість, крихкість, чіпкість, ріжуться ножицями і т.д.). Основні трудові дії (зчеплення, примазування, різання, намазування, наклеювання і т.д.). Основи спілкування (допоможи,</p>	<p>деталей на основі; - прикріплює засушене листя й квіти на основу смужками паперу, намазувати листя, чашечки квітів клеєм і наклеювати їх на підкладку; - складає найпростіші композиції із листя й квітів за допомогою вчителя. - нанизує листя на нитку;</p> <p>- називає (показує жестами) матеріали, обладнання та інструменти; - називає (показує жестами) розміри та основні форми виробів; - називає (показує жестами) виріб та матеріал з якого він зроблений; - реагує на нові слова та фрази вчителя; - розуміє пройдені слова, поняття та фрази;; - вживає вивчені слова, поняття та</p>	<p>здатності до вольового зусилля. Корекція просторових уявлень. Розвиток тактильного відчуття, сприймання і тактильної пам'яті. Корекція фізіологічних вад на основі виконання правильної постави під час праці. Розвиток полісенсорного сприймання (жест, слово (графічне, усне), зір, тактильні відчуття). Розвиток дрібної моторики рук (м'язового тону, сили утримання предмета, точності рухів). Розвиток емоційного відгуку на основі результату праці.</p> <p>Збагачення активного словника (жест, дактиль, слово, (назви інструментів, матеріалів, їх властивості, кольори)). Розвиток слухо-зорово-вібраційного сприймання на словесному матеріалі, що вивчається. Розвиток словесно-образної та жестово-образної пам'яті. Розвиток вміння розрізняти кількість мовних одиниць.</p>
--	---	---	--

5	18	<p>покажи, подивись і т.д.). Назви природних матеріалів, предметів виготовлення (горіхи, насіння, геометричні форми і т.д.). Просторові уявлення (великий, малий, більший, менший).</p> <p>Робота з текстильними матеріалами. <u>Об'єкти виготовлення:</u> Зв'язування кольорових ниток, намотування на клубок, на картон. Складання колекції ниток – наклеювання на підкладку з цупкого паперу. Сортування намистинок (d>5мм.) (розмір, форма, колір) та нанизування намиста. Шиття шнурками по трафарету. Пришивання гудзика з двома отворами до трафарету шнурком. Шиття по готових проколах способом голка вгору – голка вниз на смужці тонкого картону: закладка для книг, коло, трикутник, квадрат. Вишивання по готових проколах</p>	<p>фрази на уроках; - використовує вивчені слова, поняття та фрази у побуті; - розуміє і виконує найпростіші інструкції (Приклей листок); - відповідає на запитання (Я зробив...); - вміє звертатися до вчителя, товаришів (Можна взяти?); - Відповідає на запитання (Що будеш робити?...);</p> <p>Учень: - має елементарне поняття про нитки. - сортує, за допомогою вчителя, нитки за призначенням, товщиною; - сортує за розміром, формою намистинки; - відміряє, за допомогою вчителя потрібну довжину нитки; - складає, за допомогою вчителя, колекцію ниток; - за допомогою вчителя оформлює макети;</p>	<p>Формування уміння розуміти емоційне забарвлення мовлення. Формування навичок наслідування мовлення вчителя. Формування навичок самоконтролю за промовлянням мовних одиниць під час роботи. Автоматизація правильної звуковимови на матеріалі власних реплік.</p> <p>Формування в учнів організованості в трудовій діяльності, виконання вказівок учителя. Розвиток сприймання зверненого мовлення (жестового, усного). Формування уявлень про геометричні форми об'єктів, що використовуються. Розвиток дрібної моторики рук і тактильного сприймання на основі сортування, нанизування, шнурування.</p>
---	----	---	--	---

	<p>овочів та фруктів з наступним розфарбуванням.</p> <p>Виготовлення китички з кольорових ниток.</p> <p>Виготовлення стилізованих фігурок з пучків зв'язаних ниток.</p> <p>Оформлення макетів з виробами, виготовленими раніше, із створенням ігрової ситуації.</p> <p><u>Техніко-технологічні відомості:</u></p> <p>Організація робочого місця при роботі з текстильними матеріалами.</p> <p>Види та призначення ниток (для шиття, вишивання, плетіння гачком, в'язання спицями.</p> <p>Використання ниток у побуті (шиття та лагодження одягу, виготовлення оздоблень).</p> <p>Властивості ниток (колір, товщина), рвуться, ріжуться ножицями, зв'язуються.</p> <p>Призначення та правила користування ножицями, голками (дерев'яні, пластмасові), наперстком.</p> <p>Правила безпечної праці та зберігання голок (гольник, подушечка для голок).</p> <p>Правила шиття по проколах (голка вгору – голка вниз).</p> <p>Правила безпеки та гігієни праці</p>	<ul style="list-style-type: none"> - організовує за допомогою вчителя робоче місце для роботи з текстильними матеріалами; - має елементарні уявлення про властивості та види ниток: товщина (тонкі, товсті), мають колір, легко ріжуться, рвуться, зв'язуються, скручуються, сплітаються; - має початкові знання про використання ниток у побуті (шиття, лагодження, в'язання одягу, виготовлення оздоблень); - за допомогою вчителя називає (показує жестами) інструменти для роботи з нитками і їх призначення; - знає види та призначення гудзиків; - дотримується санітарно- 	<p>Формування уявлень про нитки їх якості.</p> <p>Розвиток вміння користуватися звукопідсилюючими апаратами загального та індивідуального використання.</p> <p>Збагачення активного словника (жест, дактиль, слово, (назви інструментів, матеріалів, їх властивості, кольори)).</p> <p>Формування предметної співвіднесеності слова (жесту) й образу предмета.</p> <p>Розвиток пізнавальної активності.</p> <p>Розвиток мисленнєвих операцій.</p> <p>Розвиток вміння порівнювати предмети за довжиною, кольором.</p>
--	---	--	--

	<p>при роботі з текстильними матеріалами.</p> <p><u>Трудові операції:</u></p> <p>Вправи на розривання (товщина < 40) та різання ниток різної довжини.</p> <p>Намотування ниток на клубок, картон.</p> <p>Наклеювання ниток на підкладку.</p> <p>Зав'язування вузликів на кінцях ниток, шнурка, косички, зав'язування бантиком і петлею.</p> <p>Сортування намистинок та нанизування намиста.</p> <p>Вправи на втягування нитки в голку.</p> <p>Шиття по проколах способом голка вгору – голка вниз на смужці тонкого картону.</p> <p>Зафарбовування контуру.</p> <p><u>Розвиток мовлення:</u></p> <p>Назви матеріалів, інструментів та пристосувань (нитки, намистинки, голка і т.д.).</p> <p>Властивості та види матеріалів та основні кольори (рвуться, ріжуться ножицями, зв'язуються, скручуються, сплітаються, колір і т.д.).</p> <p>Основні трудові дії (розривання й різання, намотування, зав'язування</p>	<p>гігієнічних вимог під час роботи за допомогою вчителя;</p> <ul style="list-style-type: none"> - розриває та розрізає нитки; - намотує нитки на картон; - користується інструментами; - нанизує намисто; - виконує стібок на трафареті; - шиє по проколах. - пришиває гудзик до трафарету; - поєднує кольори олівця та нитки. <ul style="list-style-type: none"> - називає (показує жестами) матеріали, обладнання та інструменти; - називає (показує жестами) розміри та основні форми виробів; - називає (показує жестами) виріб та матеріал з якого він зроблений; - реагує на нові слова та фрази вчителя; - розуміє пройдені слова, поняття 	<p>Розвиток жестового та словесного мовлення.</p> <p>Виховання наполегливості, здатності до вольового зусилля.</p> <p>Розвиток полісенсорного сприймання (жест, слово (графічне, усне), зір, тактильні відчуття).</p> <p>Розвиток дрібної моторики рук (м'язового тону, сили утримання предмета, точності рухів).</p> <p>Розвиток емоційного відгуку на основі результату праці.</p> <p>Збагачення активного словника (жест, дактиль, слово, (назви інструментів, матеріалів, їх властивості, кольори)).</p> <p>Розвиток вміння користуватися звукопідсилюючими апаратами загального та індивідуального використання.</p> <p>Розвиток словесно-образної та жестово-образної пам'яті.</p>
--	---	---	--

6	22	<p>вузлів, сортування, нанизування і т.д.). Основи спілкування (допоможи, покажи, подивись і т.д.). Назви предметів виготовлення (стібок, строчка, фрукти, геометричні форми і т.д.). Просторові уявлення (ширший, вужчий, довший, коротший).</p> <p>Робота з конструктором. <u>Об'єкти виготовлення:</u> Різні види мозаїчних малюнків. Дидактичні ігри. Ознайомлення з допомогою розкладних дидактичних іграшок з різними ознаками предметів: формою, величиною, висотою, шириною, довжиною, товщиною, шорсткістю поверхні та ін. Ознайомлення з допомогою розкладних іграшок з видами транспорту, птахами, тваринами, предметами домашнього вжитку. Різні вироби з конструктора: машина, будинок і т. д.</p>	<p>та фрази;; - вживає вивчені слова, поняття та фрази на уроках; - використовує вивчені слова, поняття та фрази у побуті; - розуміє і виконує найпростіші інструкції (Розірви нитку); - відповідає на запитання (Я зробив...); - вміє звертатися до вчителя, товаришів (Можна взяти?); - Відповідає на запитання (Що будеш робити?...);</p> <p>Учень: - має елементарні поняття про основні геометричні форми, що викладаються з мозаїки. - вміє гратися з розкладними іграшками; - співвідносить деталі конструктора з основними геометричними формами (за допомогою вчителя); - співвідносить деталі конструктора за розміром та формою (за допомогою вчителя); - виконує вироби за власною уявою.</p>	<p>Формування вміння регулювати мовленнєве дихання. Формування навичок наслідування мовлення вчителя. Формування навичок самоконтролю за промовлянням мовних одиниць під час роботи. Формування потреби і вміння звертатися до співрозмовника. Автоматизація правильної звуковимови на матеріалі власних реплік.</p> <p>Формування в учнів організованості в трудовій діяльності, виконання вказівок учителя. Розвиток сприймання зверненого мовлення (жестового, усного). Формування в учнів основ навчально-практичної діяльності. Формування уявлень про геометричні форми об'єктів, що використовуються у роботі. Формування стійкості уваги. Розвиток мисленнєвих</p>
---	----	--	---	---

	<p><u>Техніко-технологічні відомості:</u> Правила організації робочого місця при роботі з конструктором. Види конструкторів (набір будівельних кубиків, великий конструктор типу „Лего”, мозаїки, великі пазли). Деталі конструктора. Види з'єднання деталей конструктора. Правила роботи з різними видами конструктору. Правила безпеки та гігієни праці при роботі з різними видами конструктору.</p> <p><u>Трудові операції:</u> Дидактичні ігри. Складання мозаїки, пазлів, кубиків, конструктору. Виконання виробу за зразком, за власною уявою.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - за допомогою вчителя організовує робоче місце для роботи з конструктором та проведення дидактичних ігор - має поняття про види конструкторів; - називає основні деталі різних конструкторів за запитаннями вчителя; - розрізняє рухомі й нерухомі сполучення цих деталей; - відбирає необхідні деталі для виконання роботи; - за допомогою вчителя дотримується послідовності роботи; - вміє поетапно виконувати роботу за словесною інструкцією вчителя з показом прийомів виготовлення; - вміє співвідносити отвір у дошці для мозаїки із шипом деталі; - відбирати необхідні іграшки для 	<p>операцій на основі виконання послідовності трудових дій. Розвиток дрібної моторики рук і тактильного сприймання на основі складання деталей конструктору.</p> <p>Формування уявлень про деталі конструктора та можливість їх скріплення. Збагачення активного словника (жест, дактиль, слово, (назви інструментів, матеріалів, їх властивості, кольори)). Формування предметної співвіднесеності слова (жесту) й образу предмета. Розвиток вміння аналізувати предмети. Розвиток вміння порівнювати предмети за формою, кольором.</p> <p>Корекція просторових уявлень. Корекція фізіологічних вад на основі виконання правильної постави під час праці. Розвиток полісенсорного сприймання (жест, слово (графічне, усне), зір, тактильні</p>
--	--	---	--

		<p><u>Розвиток мовлення:</u> Назви матеріалів, інструментів та пристосувань (дидактичні іграшки, набір будівельних кубиків, великий конструктор типу „Лего”, мозаїка і т.д.). Властивості та види матеріалів та основні кольори (види з'єднання деталей конструктора, послідовність роботи з різними видами конструктора і т.д.). Основні трудові дії (складання мозаїки, пазлів, кубиків, розкладних іграшок, різних виробів із конструктора і т.д.). Основи спілкування (допоможи, покажи, подивись і т.д.). Назви деталей, предметів виготовлення (будинки, овочі, фрукти, геометричні форми і т.д.). Просторові уявлення (справа, зліва від себе, прямо перед собою, вище-нижче, ближче-дальше).</p>	<p>гри;</p> <ul style="list-style-type: none"> - називає (показує жестами) матеріали, обладнання та інструменти; - називає (показує жестами) розміри та основні форми виробів; - називає (показує жестами) виріб та матеріал з якого він зроблений; - реагує на нові слова та фрази вчителя; - розуміє пройдені слова, поняття та фрази; - вживає вивчені слова, поняття та фрази на уроках; - вільно використовує вивчені слова, поняття та фрази у побуті; - розуміє і виконує найпростіші інструкції (Склади мозаїку); - відповідає на запитання (Я зробив...); - вміє звертатися до вчителя, товаришів (Можна взяти?); - Відповідає на запитання (Що будеш робити?...); 	<p>відчуття). Розвиток дрібної моторики рук (м'язового тону, сили утримання предмета, точності рухів).</p> <p>Розвиток слухо-зорово-вібраційного сприймання на словесному матеріалі, що вивчається. Розвиток вміння користуватися звукопідсилюючими апаратами загального та індивідуального використання. Розвиток словесно-образної та жестово-образної пам'яті. Розвиток вміння розрізняти кількість мовних одиниць. Формування вміння регулювати мовленнєве дихання. Формування навичок наслідування мовлення вчителя. Формування навичок самоконтролю за промовлянням мовних одиниць під час роботи.</p>
--	--	--	--	---

Орієнтовні досягнення учнів на кінець року:

- використовує збережені аналізатори (залишковий слух, зір, дотик та ін.) під час виконання всіх завдань;
- орієнтується на робочому місці;
- показує, називає верх—низ, праву—ліву сторони аркуша папера;
- виділяє довгі та короткі, маленькі й великі деталі;
- впізнає й називає основні геометричні форми;
- володіє прийомами роботи з різними матеріалами;
- користується навчальним приладдям;
- виявляє пізнавальний інтерес до навчання праці;
- уважно слухає і розуміє мовлення вчителя;
- використовує засвоєний словник у власному мовленні;
- помічає й виправляє за допомогою вчителя помилки та недоліки у власному виробі;
- відповідає на запитання вчителя;
- виявляє навички культурного спілкування.

2 клас

(140 год.; 4 год. на тиждень)

Пор №	К-сть год.	Зміст навчального матеріалу.	Навчальні досягнення учнів.	Спрямованість корекційно-розвивальної роботи.
1	36	<p>Робота з глиною і пластиліном. <u>Об'єкти виготовлення:</u> Ліплення з пластиліну геометричних фігур (коло, квадрат, прямокутник, трикутник). Складання орнаменту за зразком з готових геометричних фігур. Ліплення фруктів (яблуко, груша, апельсин, лимон...), овочів (помідор, огірок, картопля...), грибів. Ліплення звірів (лисиця, зайчик, їжак, кішка і кошеня...), птахів (ворона, горобець, курча і каченя, качка і гуска ...). Ліплення іграшок: пірамідка, рибка, каченя за зразком. Формування на площині прямокутних геометричних тіл — кубик (куб), брусок (паралелепіпед). Ліплення дидактичного матеріалу за допомогою стека і різачка: кубик великий, кубик маленький; брусок високий, брусок низький.</p>	<p>Учень: - організовує, за допомогою вчителя робоче місце під час виконання робіт з ліплення; - дотримується санітарно-гігієнічних вимог за допомогою вчителя; - має уявлення про використання глини в народному господарстві: виготовлення іграшок, посуду, цегла, черепиця; - має елементарні уявлення про пластичні властивості глини і пластиліну; - називає (показує жестами) основні інструменти їх призначення; - складає композиції за допомогою вчителя; - оздоблює виріб шляхом нанесенням стеком орнаменту; - має уявлення про кольори глини — сіра, червона, жовта;</p>	<p>Формування вміння спрямовувати увагу на вчителя. Виховання свідомого ставлення до будь-якої справи. Корекція просторової орієнтації. Формування в учнів організованості в трудовій діяльності, виконання вказівок учителя. Формування уявлень про форми предметів на основі роботи з пластичними матеріалами (зміна форм об'єктів виготовлення). Розвиток тактильного відчуття, сприймання і тактильної пам'яті на основі роботи з пластичними матеріалами. Розвиток мисленневих операцій на основі складання</p>

	<p>Складання з виліплених деталей башти, будинку.</p> <p>Ліплення з натури стилізованих іграшок: автобус, вантажний автомобіль, легковий автомобіль.</p> <p>Провести гру за правилами вуличного руху, використовуючи вироби дітей.</p> <p>Ліплення з натури предметів циліндричної форми: чашка, стакан для олівців.</p> <p>Ліплення з натури посуду конічної форми: відерце, квітковий горщик.</p> <p>Нанести стеком орнамент з прямих і хвилястих ліній.</p> <p>Ліплення за уявою вільних композицій “Колобок і лисиця”, “Маша і ведмідь”, “Колобок і заєць”.</p> <p><u>Техніко-технологічні відомості:</u></p> <p>Організація робочого місця під час виконання ліпних робіт.</p> <p>Призначення глини і застосування цього матеріалу в народному господарстві. Глина — будівельний матеріал (цегла, черепиця).</p> <p>Прийоми застосування різака для обробки матеріалу.</p> <p>Прийоми обробки стеком площин і ребер геометричних тіл.</p> <p>Прийоми з’єднання деталей</p>	<p>- має уявлення про кольори пластиліну — червоний, синій, жовтий, зелений, чорний, білий;</p> <p>- має елементарні уявлення про способи підготовки пластичного матеріалу до роботи: глина замочується, замішується; готовність глини до роботи; пластилін підігрівається і розминається;</p> <p>- володіє прийомами роботи з пластичними матеріалами: розкачування в долонях і на підкладній дошці (повторення) та</p>	<p>композицій та виконання послідовності трудових дій.</p> <p>Розвиток вміння розуміти та використовувати жести.</p> <p>Розвиток вміння орієнтуватися на площині робочого столу.</p> <p>Розвиток сприймання зверненого мовлення (жестового, усного).</p> <p>Розвиток вміння користуватися звукопідсилюючими апаратами загального та індивідуального використання.</p> <p>Збагачення активного словника (жест, дактиль, слово, (назви інструментів, матеріалів, їх властивості, кольори)).</p> <p>Розвиток вміння порівнювати предмети за формою, кольором.</p>
--	---	--	--

	<p>способом примазування. Застосування глини для виготовлення посуду. Ознайомлення учнів з керамічними виробами з глини — чайний і столовий посуд, декоративний посуд — кашпо, горщечки, глиняні іграшки. Прийоми оздоблення виробів з глини та пластиліну — нанесення орнаменту стеклом, зафарбовування, розпис. Поняття про порції ліпних фігур пташок і тварин. Прийоми розчленування форми виробів на прості на геометричні форми. Значення кольору. Головне і другорядне у виробі. Просторове положення деталей на макеті. Організація робочого місця і додержання санітарно-гігієнічних вимог під час ліплення. <u>Трудові операції:</u> Ліплення посуду способом вдавлювання і розплющування стінок виробу пальцями. Нанесення малюнка стеклом. Обробки виробу кольоровим пластиліном.</p>	<p>ліплення посуду способом вдавлювання і розплющування стінок виробу пальцями; - з'єднує деталі виробів способом примазування; - має початкові знання про прийоми обробки стеклом площин і ребер геометричних тіл; - має елементарне поняття про порції ліпних фігур пташок і тварин. - розчленовує форми виробів на прості геометричні форми (за допомогою вчителя); - має елементарне уявлення про пропорційне співвідношення деталей виробу та елементів макета; - має елементарне уявлення про значення кольору; - вміє відщипувати, відривати, відрізати приблизно потрібну кількість матеріалу за допомогою вчителя; - наносить малюнок стеклом. - виліплює посуд способом</p>	<p>Розвиток пізнавальної активності. Корекція уявлень про просторові відносини на основі складання композицій. Корекція слухової уваги та зосередженості. Розвиток предметної співвіднесеності слова (жесту) й образу предмету під час зміни форм об'єктів з пластичних матеріалів. Виховання наполегливості, здатності до вольового зусилля. Активізація сенсорної пам'яті за допомогою перцептивної діяльності. Корекція фізіологічних вад на</p>
--	---	--	--

	<p>Фарбування виробів з глини гуашевими фарбами. Розчленування форми виробу на геометричні форми. Знаходження пропорцій у виробі. З'єднання виліплених деталей в одне ціле способом примазування. Визначення пропорцій елементів макета Закріплення деталей макета на підставці. <u>Розвиток мовлення:</u> Назви матеріалів, інструментів та пристосувань (глина, пластилін, стека, підкладна дошка і т.д.). Властивості матеріалів та основні кольори (твердий-м'який, холодний-теплий, червоний, жовтий, синій, сірий і т.д.). Основні трудові дії (розминання, замочування, вимішування, відщипування і т.д.). Основи спілкування (допоможи, покажи, подивись і т.д.). Назви предметів виготовлення (овочі, фрукти, геометричні форми і т.д.).</p>	<p>вдавлювання і розплющування стінок виробу пальцями; - визначає за допомогою вчителя просторове положення та пропорційне співвідношення; - вміє з'єднувати окремі елементи виробу.</p> <p>- називає (показує жестами) матеріали та інструменти; - називає (показує жестами) форми та розміри виробу; - вміє виділяти та називати (показує жестами) ознаки виробів (колір, розмір...); - називає (показує жестами) виріб та матеріал з якого його треба робити; - виділяє і називає (показує жестами) частини виробу; - розуміє пройдені слова і поняття; - вживає вивчені слова і поняття та фрази на уроках; - звертається до вчителя, товаришів (Можна взяти?); - виконує доручення в 1-2 дії;</p>	<p>основі виконання правильної постави під час праці. Розвиток полісенсорного сприймання (жест, слово (графічне, усне), зір, тактильні відчуття). Розвиток дрібної моторики рук (м'язового тону, сили утримання предмета, точності рухів).</p> <p>Розвиток жестового та словесного мовлення. Розвиток слухо-зорово-вібраційного сприймання на словесному матеріалі, що вивчається. Розвиток вміння розрізняти кількість мовних одиниць. Формування вміння регулювати мовленнєве дихання. Формування навичок наслідування мовлення вчителя. Формування комунікативних навичок. Автоматизація правильної звуковимови на матеріалі власних реплік.</p>
--	--	--	---

2	32	<p>Робота з папером і картоном. <u>Об'єкти виготовлення:</u> Виготовлення з картону плоских ялинкових прикрас у формі різних стилізованих зображень грибів, овочів, фруктів, риб, пташок, тварин, іграшок. Виготовлення виробів за допомогою плетіння з смужок паперу: рамок, сумочок, корзин очок, гаманців, іграшок. Виготовлення з цупкого паперу ялинкових прикрас об'ємної форми: ліхтарик з 4-х кружків, зігнутих пополам, ялинка з 3-х контурів, ракета з 3-х контурів. Виготовлення аплікаційним способом найпростіших навчальних посібників: наочних таблиць з лічби, числових таблиць з цифровими позначеннями; геометричного лото (з готових квадратів, прямокутників, кругів, овалів, трикутників): складання колекцій з паперу і картону. Складання геометричного орнаменту для оздоблення рамочки. Виготовлення таблиць невеликого формату для наклеювання репродукцій, фотографій, листівок, вирізок.</p>	<p>Учень: - розуміє можливість практичного використання деяких виробів; - має елементарні уявлення про основні геометричні форми що виготовляються; - пояснює, за допомогою вчителя послідовність виконання роботи; - організовує за допомогою вчителя робоче місце; - орієнтується на аркуші паперу, називає верх-низ, зліва-справа; - називає складові частини виробів (розмір, форма) за допомогою вчителя; - розрізняє папір та картон за товщиною; - визначає більші та менші фігури; - викладає за зразком із допомогою вчителя орнаменти з готових деталей; - складає за допомогою вчителя аплікацію з готових деталей;</p>	<p>Формування уявлень про геометричні форми, що використовуються в роботі . Формування вміння розуміти та використовувати жести. Розвиток сприймання зверненого мовлення (жестового, усного). Розвиток мисленнєвих операцій на основі виконання послідовності трудових дій. Розвиток предметної співвіднесеності слова (жесту) й образу предмету на основі складання аплікацій. Формування в учнів основ практично-навчальної діяльності. Розвиток полісенсорного сприймання. Розвиток тактильного відчуття, сприймання і тактильної пам'яті. Розвиток мисленнєвих операцій. Розвиток пізнавальної активності. Виховання наполегливості, здатності до вольового зусилля.</p>
---	----	--	---	--

	<p>Ремонт наочних посібників невеликого формату, наклеєних на картоні (обклеювання з протилежної сторони паперу, заміна окантовки).</p> <p><u>Техніко-технологічні відомості:</u></p> <p>Організація робочого місця. Застосування і призначення паперу та картону. Сировина, з якої виготовляють папір і картон. Властивості і особливості картону: згинається, ламається, ріжеться, тонкий і товстий картон; вбирає вологу, міцніший за папір, колір картону. Елементарні відомості про сорти картону — палітурний і ящиківий. Інструменти, що застосовуються для роботи з картоном, їх призначення; ножиці, щіточка, гладилка, шаблон. Елементарні відомості про короблення картону. Прийоми обклеювання картону папером. Клеючі суміші для роботи з картоном і папером (клейстер, казеїновий клей). Призначення окантовки у виробі із картону.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - має елементарні поняття про призначення деяких сортів паперу та картону (газетний, писальний, папір для малювання, цигарковий, обгортковий, глянцевої, кольоровий); - має початкові знання про властивості паперу та картону; - має елементарні знання про виготовлення паперу та картону; - має уявлення про основні кольори — білий, чорний, червоний, жовтий, зелений, синій; - має елементарні уявлення про палітурні тканини: коленкор, лідерин або паперові замітники цих тканин; - розуміє значення ремонту та догляду за посібниками та книгами; - називає (показує жестами) інструменти: ножиці, олівець, гладилка; - має початкові знання правил безпеки під час роботи різальними 	<p>Збагачення активного словника (жест, дактиль, слово, (назви інструментів, матеріалів, їх властивості, кольори)).</p> <p>Розвиток вміння користуватися звукопідсилюючими апаратами загального та індивідуального використання.</p> <p>Розвиток вміння дітей аналізувати предмети на основі визначення форми деталей.</p> <p>Розвиток пізнавальної активності.</p> <p>Розвиток психічних функцій: уваги, пам'яті.</p> <p>Формування предметної співвіднесеності слова (жесту) й образу предмета.</p> <p>Розвиток сенсорного сприймання на основі перцептивної діяльності.</p> <p>Виховання посидючості, акуратності, ретельності.</p>
--	---	---	--

	<p>Матеріали, що застосовуються для окантовки, — палітурні тканини: коленкор, лідерин або паперові замітники цих тканин.</p> <p>Застосування картону в житті школи.</p> <p>Значення ремонтних робіт для збереження посібників.</p> <p>Дотримання санітарно-гігієнічних вимог.</p> <p><u>Трудові операції:</u></p> <p>Розмічання паперу і картону за допомогою мірочки, лінійки і шаблону.</p> <p>Різання ножицями по прямих і кривих лініях.</p> <p>Прийоми різання смужок.</p> <p>Склеювання картону.</p> <p>Обклеювання картону кольоровим папером з обох сторін.</p> <p>Розмічання паперу і картону за шаблонами складної конфігурації.</p> <p>Прикрашення виробів з картону аплікаціями.</p> <p>Окантовування смужками паперу.</p> <p>Роботи з лінійкою і шаблоном під час розмічування.</p> <p>Змащування клеєм паперу по всій поверхні.</p> <p>Найпростіші прийоми вимірювань з допомогою лінійки з рельєфними</p>	<p>інструментами;</p> <ul style="list-style-type: none"> - володіє поняттями вище – нижче, правіше – лівіше. - володіє прийомами змащування деталей аплікації клеєм і наклеювання їх в певній послідовності; - вміє тримати інструмент; <ul style="list-style-type: none"> - складає аркуш з кута на кут та по середній лінії; - розмічає за допомогою вчителя папір і картон за допомогою мірочки, лінійки і шаблону; - розміщує за допомогою вчителя елементи аплікації на аркуші паперу; - вміє різати ножицями по прямій лінії розмітки; - проводить за допомогою вчителя елементарні вимірювання; - викладає узор з готових геометричних фігур. - розміщує фігури за інструкцією вчителя: одна за однією, одна над другою, одна під другою. 	<p>Виховання наполегливості, здатності до вольового зусилля.</p> <p>Корекція просторових уявлень.</p> <p>Розвиток тактильного відчуття, сприймання і тактильної пам'яті.</p> <p>Корекція фізіологічних вад на основі виконання правильної постави під час праці.</p> <p>Розвиток полісенсорного сприймання (жест, слово (графічне, усне), зір, тактильні відчуття).</p> <p>Розвиток дрібної моторики рук (м'язового тону, сили утримання предмета, точності рухів).</p> <p>Розвиток емоційного відгуку на основі результату праці.</p>
--	--	---	--

	<p>поділками. Розмічання паперу і картону на зовнішньому і внутрішньому контурі шаблону, раціональне розмічання. Склеювання іграшки із зігнутих під прямим кутом контурів виробів. Ведення відрахунку розміру від нульової поділки. <u>Розвиток мовлення:</u> Назви матеріалів, інструментів та пристосувань (папір, картон, ножиці, олівець, клей і т.д.). Властивості матеріалів та основні кольори (зминається, згинається, рветься, ріжеться ножицями, розмокає у воді, склеюється, червоний, жовтий, синій і т.д.). Основні трудові дії (згинання, розривання, різання, намазування, наклеювання і т.д.). Основи спілкування (допоможи, покажи, подивись і т.д.). Назви предметів виготовлення (овочі, фрукти, геометричні форми і т.д.).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - називає (показує жестами) матеріали та інструменти; - називає (показує жестами) форми та розміри виробу; - виділяє та називати (показує жестами) ознаки виробів (колір, розмір, вага...); - називає (показує жестами) виріб та матеріал з якого його треба робити; - виділяє і називати (показує жестами) частини виробу; - розуміє пройдені слова і поняття; - вживає вивчені слова і поняття та фрази на уроках; - попросить необхідні для роботи матеріал та обладнання; - звітується по операційно з опорою на інструкцію; - звертається до вчителя, 	<p>Розвиток словесно-образної та жестово-образної пам'яті. Формування вміння регулювати мовленнєве дихання. Формування вміння регулювати мовленнєве дихання. Формування уміння розуміти емоційне забарвлення мовлення. Формування навичок наслідування мовлення вчителя. Формування навичок самоконтролю за промовлянням мовних одиниць під час роботи. Формування потреби і вміння звертатися до співрозмовника. Формування культури ведення</p>
--	--	---	---

3	30	<p>Робота з природними матеріалами. <u>Об'єкти виготовлення:</u> Монтаж лічильних наочних таблиць з природного матеріалу. Виготовлення пташки з жолудів, пир'я і паличок або ослика з жолудів, паличок і крилаток в'яза за зразком. Виготовлення зайця з жолудів, паличок і крилаток в'яза за зразком. Виготовлення рибки з персикової кісточки і паперових деталей за зразком. Виготовлення їжака з реп'яха за зразком. Робота за задумом. Виготовлення об'ємних виробів після прочитаних оповідань, казок, екскурсій. Композиції із засушених листків, квітів, трав на цупкій підніжці за зразком і за уявою ("Букет", "Гілка у вазі", "Листопад", "Візерунки", "Палатковий табір у лісі" і ін.). Виготовлення аплікацій з тонкої соснової кори за зразком і за уявою (овочі, фрукти, гриби, тварини і ін.) на підставці з картону або з тонкої</p>	<p>товаришів (Можна взяти?); - виконує доручення яке містить два дієслова;</p> <p>Учень: - має елементарні знання про природні матеріали і чому їх так називають; - має елементарні уявлення про подібність форми природних матеріалів до основних геометричних форм; - збирає та зберігає природні матеріали; - знає про необхідність раціонального використання різних матеріалів (гілки, вата, папір, картон); - сортує за допомогою вчителя природні матеріали за розміром та призначенням; - поєднує у виробі природні матеріали та папір; - поєднує природні матеріали та пластилін;</p>	<p>діалогу. Виховання початкових навичок культурного спілкування.</p> <p>Конкретизація уявлень про довкілля під час збирання природного матеріалу. Формування уявлень про подібність геометричних форм до форм природних матеріалів. Розвиток тактильного відчуття, сприймання і тактильної пам'яті. Формування вміння розуміти та використовувати жести. Розвиток сприймання зверненого мовлення (жестового, усного). Розвиток дрібної моторики рук і тактильного сприймання на основі сортування, наклеювання; Розвиток мисленневих операцій на основі виконання послідовності трудових дій. Формування в учнів організованості в трудовій діяльності, виконання вказівок учителя.</p>
---	----	---	---	--

	<p>фанери. Колективне виготовлення макета до казки „Теремок”. Програти казку. Слабкі учні виконують найпростіші деталі. Оформлення макета з допомогою вчителя. Виготовлення макета до казки “Самі винні” по ланках з 2-х учнів. Знаходження в сучках і коренях подібності до образів тварин, людей, різних предметів. Обробка, доповнення різними деталями: шишками, корою, мохом, дротом, папером і ін. <u>Техніко-технологічні відомості:</u> Організація робочого місця, дотримання санітарно-гігієнічних вимог. Властивості матеріалів, що використовуються в роботі: колір, форма, твердість, величина, чіпкість реп'яха. Інструменти, що застосовуються під час роботи: шило, ніж, ножиці. Матеріали, що використовуються для скріплення деталей: казеїновий клей, ПВА, пластилін, палички, дрід, нитки та ін. Властивості тонкої соснової кори: товщина, колір, різновидність форм луски.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - має початкові знання про основні види природних матеріалів; - має елементарні знання про властивості природних матеріалів, які використовуються під час роботи; - має початкові знання про матеріали, що використовуються для скріплення деталей: казеїновий клей, пластилін, палички, дрід, нитки і ін; - має елементарні відомості про властивості і застосування додаткових матеріалів (дрід, папір, пластилін і ін.). 	<p>Розвиток уявлень про природні матеріали та їх якості. Збагачення активного словника (жест, дактиль, слово, (назви інструментів, матеріалів, їх властивості, кольори)). Формування предметної співвіднесеності слова (жесту) й образу предмета. Розвиток пізнавальної активності. Розвиток вміння порівнювати предмети за формою, кольором. Розвиток жестового та</p>
--	--	--	--

	<p>Послідовність складання макета. Властивості і застосування випадкових матеріалів (дріт, папір, пластилін і ін.).</p> <p>Дотримання санітарно-гігієнічних вимог під час роботи з природними матеріалами.</p> <p><u>Трудові операції:</u></p> <p>З'єднання деталей за допомогою клею, дроту, ниток, паличок. Визначення та дотримання пропорцій.</p> <p>Прикріплення засушених листків і квітів, кори на підкладку (наклеювання, пришивання, приклеювання смужками паперу).</p> <p>Складання композиції.</p> <p>Закріплення окремих деталей і фігур на підставці пластиліном і клеєм.</p> <p>Зачищення і обробка ножом або щіткою сучка або кореня.</p> <p><u>Розвиток мовлення:</u></p> <p>Назви матеріалів, інструментів та пристосувань (каштани, горіхи, шишки, крилатки в'яза, насіння, пір'я, ножиці, пензлик, клей і т.д.).</p>	<p>- користується та називає (показує жестами) інструменти, що використовуються у роботі;</p> <p>- з'єднує та закріплює деталі на підставці за допомогою вчителя;</p> <p>- прикріплює засушене листя і квіти на підкладку смужками паперу, намазує листя, чашечки квітів клеєм і наклеює їх на підкладку за допомогою вчителя;</p> <p>- складати найпростіші композиції із листя і квітів за інструкцією вчителя.</p> <p>- зачищає та обробляє ножом або щіткою сучка або кореня.</p> <p>- називає (показує жестами) матеріали та інструменти;</p> <p>- називає (показує жестами) форми та розміри виробу;</p>	<p>словесного мовлення.</p> <p>Розвиток вміння дітей до аналізу предметів на основі тактильного ознайомлення з природними матеріалами.</p> <p>Виховання наполегливості, здатності до вольового зусилля. Корекція просторових уявлень. Розвиток тактильного відчуття, сприймання і тактильної пам'яті.</p> <p>Розвиток полісенсорного сприймання (жест, слово (графічне, усне), зір, тактильні відчуття).</p> <p>Розвиток дрібної моторики рук (м'язового тону, сили утримання предмета, точності рухів).</p> <p>Розвиток емоційного відгуку на основі результату праці.</p> <p>Корекція рухів та гнучкості кистей рук.</p> <p>Розвиток слухо-зорово-вібраційного сприймання на словесному матеріалі, що вивчається.</p>
--	---	--	---

4	20	<p>Властивості та види матеріалів та основні кольори (вага, форма, розмір, колір, колючість, крихкість, чіпкість, ріжуться ножицями і т.д.). Основні трудові дії (зчеплення, примазування, різання, намазування, наклеювання і т.д.). Основи спілкування (допоможи, покажи, подивись і т.д.). Назви предметів виготовлення (овочі, фрукти, геометричні форми і т.д.).</p> <p>Робота з текстильними матеріалами. <u>Об'єкти виготовлення:</u> Плетіння кіски з ниток одного кольору, тасьми, шпагату. Плетіння з трьох кісок пояса. Оформлення кінців пояса китичками. Виготовлення декоративної тарілки, вази або кашпо з кісок із шпагату.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - виділяє та називає (показує жестами) ознаки виробів (колір, вага...); - називає (показує жестами) виріб та матеріал з якого його треба робити; - виділяє і називає (показує жестами) частини виробу; - розуміє пройдені слова і поняття; - вживає вивчені слова і поняття та фрази на уроках; - вміє попросити необхідні для роботи матеріал та обладнання; - звітується по операційно з опорою на інструкцію; - звертається до вчителя, товаришів (Можна взяти?); - виконує доручення яке містить два дієслова; <p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - організовує робоче місце для роботи з текстильними матеріалами за допомогою вчителя; - має елементарні поняття про нитки, тасьму, шпагат, гудзики; - сортує нитки за кольором, 	<p>Розвиток словесно-образної та жестово-образної пам'яті. Розвиток вміння розрізняти кількість мовних одиниць. Формування навичок наслідування мовлення вчителя. Формування навичок самоконтролю за промовлянням мовних одиниць під час роботи. Автоматизація правильної звуковимови на матеріалі власних реплік. Розвиток словесного мовлення. Виховання мовленнєвої активності. Виховання початкових навичок культурного спілкування.</p> <p>Формування в учнів основ трудової діяльності. Розвиток пізнавальної активності на основі передчуття кінцевого результату. Формування вміння розуміти та використовувати жести. Розвиток сприймання</p>
---	----	---	--	--

	<p>Виготовлення з ниток стилізованих фігурок, ягід, квітів із зв'язаних пучків ниток.</p> <p>Пришивання гудзиків з двома отворами — повторення прийомів шиття, голка “вгору — вниз”.</p> <p>Виготовлення з розгорнутого аркуша паперу й зошита в клітинку мішечка для зберігання робіт.</p> <p>Екскурсія в швейну майстерню.</p> <p>Вправи на розкроювання тканини за готовою викройкою в формі квадрата або прямокутника.</p> <p>Складання колекції тканин з чітко вираженою лицевою і зворотною сторонами на підкладці з картону.</p> <p>Вишивання серветки по канві зметувальними стібками і ручною строчкою.</p> <p>Вишивання закладки із канви зметувальним стібком. Оформлення кінців закладки китицями з залишених довгих кінців ниток вишивки.</p> <p><u>Техніко-технологічні відомості:</u></p> <p>Організація робочого місця, дотримання санітарно-гігієнічних вимог під час роботи з текстильними матеріалами.</p> <p>Застосування і призначення ниток.</p> <p>Властивості ниток: колір, товщина;</p>	<p>призначенням, товщиною за інструкцією вчителя;</p> <ul style="list-style-type: none"> - відриває чи відрізає потрібну довжину нитки для виробу; - пришиває гудзик; - виготовляє стилізовані фігурки та китиці з пучків ниток; - розрізняє основні види тканин; - складає колекції тканин; - дотримується санітарно-гігієнічних вимог під час роботи. <ul style="list-style-type: none"> - властивості та види ниток, тасьми, шпагату; - має елементарні поняття про види тканин та їх призначення; - має початкові знання про властивості й особливості тканин 	<p>зверненого мовлення (жестового, усного).</p> <p>Розвиток дрібної моторики рук і тактильного сприймання;</p> <p>Розвиток мисленневих операцій на основі виконання послідовності трудових дій.</p> <p>Формування в учнів організованості в трудовій діяльності, виконання вказівок учителя.</p> <p>Формування уявлень про форми предметів.</p> <p>Розвиток полісенсорного сприймання.</p> <p>Формування уявлень про нитки, тканини їх властивості.</p> <p>Розвиток вміння користуватися звукопідсилюючими апаратами загального та індивідуального використання.</p>
--	--	---	---

	<p>розрізаються, розриваються, скручуються, сплітаються. Види гудзиків. Ознайомлення з ручними стібками: зметувальний стібок, ручна строчка. Застосування і призначення тканин в житті людини. Елементарні поняття про види тканин і їх призначення — тканини для верхнього одягу, тканини для білизни. Властивості і особливості тканин як матеріалу: мнеться, розривається, товста і тонка, гладенька і шорстка. Мають різне пофарбування. Лицеві та зворотні сторони тканин. Інструменти, що застосовуються під час роботи з тканинами, їх призначення: ножиці, голки, наперсток, шпильки. Складання викройки за заданими розмірами під керівництвом учителя. Раціональне використання матеріалу. Дотримання правил техніки безпеки та санітарно-гігієнічних вимог. <u>Трудові операції:</u> Виготовлення стилізованих фігурок</p>	<p>як матеріалу: мнеться, розривається, товста і тонка, гладенька і шорстка; пофарбування; лице та виворіт; - відбирає і називає (показує жестами) інструменти для роботи з текстильними матеріалами та їх призначення: ножиці, наперсток, шпильки, голки (короткі і довгі, товсті і тонкі), збереження голок (гольник, подушечка для голок); - називає (показує жестами) види гудзиків; - знає і називає деякі ручні стібки; - називає (показує жестами) безпечні прийоми роботи за запитаннями вчителя; - користується інструментами;</p>	<p>Збагачення активного словника (жест, дактиль, слово, (назви інструментів, матеріалів, їх властивості, кольори)). Формування предметної співвіднесеності слова (жесту) й образу предмета. Розвиток пізнавальної активності. Розвиток мисленнєвих операцій. Розвиток вміння порівнювати предмети за довжиною, кольором. Розвиток жестового та словесного мовлення. Розвиток здатності дітей до аналізу предметів на основі тактильного обстеження матеріалів. Формування вміння</p>
--	--	---	--

	<p>з ниток Звивання шнура і плетіння кіски. Пришивання гудзиків. З'єднання зметувальним стібком бокових сторін мішечка. Виконання зметувального стібка. Виконання стібка “зверху вниз”: Вишивання виробу. Поєднання ниток і тканин за кольором.</p> <p><i>Розвиток мовлення:</i> Назви матеріалів, інструментів та пристосувань (нитки, намистинки, голка і т.д.). Властивості та види матеріалів та основні кольори (рвуться, ріжуться ножицями, зв'язуються, скручуються, сплітаються, колір і т.д.). Основні трудові дії (розривання й різання, намотування, зав'язування вузлів, сортування, нанизування і т.д.). Основи спілкування (допоможи, покажи, подивись і т.д.). Назви предметів виготовлення (овочі, фрукти, геометричні форми і т.д.).</p>	<p>- звиває шнур і плете кіски; - виконує стібок “вгору-вниз”; - володіє навичкою закріплення нитки на початку та в кінці строчки; - відбирає та наклеює тканини на картон.</p> <p>- називає (показує жестами) матеріали та інструменти; - називає (показує жестами) форми та розміри виробу; - виділяє та називає (показує жестами) ознаки виробів (колір, вага...); - називає (показує жестами) виріб та матеріал з якого його треба робити; - виділяє і називає(показує жестами) частини виробу; - розуміє пройдені слова і поняття; - вживає вивчені слова і поняття та фрази на уроках; - вміє попросити необхідні для роботи матеріал та обладнання;</p>	<p>здійснювати контроль за своєю діяльністю. Розвиток дрібної моторики рук (м'язового тонусу, сили утримання предмета, точності рухів). Розвиток полісенсорного сприймання (жест, слово (графічне, усне), зір, тактильні відчуття). Розвиток емоційного відгуку на основі результату праці.</p> <p>Розвиток жестового та словесного мовлення.</p> <p>Формування вміння регулювати мовленнєве дихання. Розвиток словесно-образної та жестово-образної пам'яті. Розвиток вміння розрізняти кількість мовних одиниць. Формування навичок самоконтролю за промовлянням мовних одиниць під час роботи. Формування комунікативних навичок. Формування потреби і вміння звертатися до співрозмовника.</p>
--	---	--	--

5	22	<p>Робота з конструктором. <u>Об'єкти виготовлення:</u> Ігри з технічними і механізованими іграшками. Збирання з деталей дерев'яних конструкторів найпростіших іграшок (іграшкових меблів, будиночків та ін.). Різні іграшкові будівлі з дерев'яного конструктора. Виготовлення з деталей металевих конструкторів найпростіших іграшок. Ознайомлення з прийомами з'єднання і кріплення деталей (без застосування інструментів). Різні види мозаїчних малюнків. Різні вироби з конструктору: машина, будинок. <u>Техніко-технологічні відомості:</u> Правила організації робочого місця при роботі з конструктором. Види конструкторів (набір будівельних кубиків, великий конструктор типу „Лего”, мозаїки, великі пазли).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - звітується по операційно з опорою на інструкцію; - вміє звертатися до вчителя, товаришів (Можна взяти?); - виконує доручення в 1-2 дії; <p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - має елементарні поняття про основні геометричні форми що викладаються з мозаїки. - знає і називає правила проведення дидактичних ігор; - співвідносить деталі конструктора з основними геометричними формами, що виготовляються; - виконує деякі вироби за власною уявою; <p>- знає види конструкторів; - називає основних деталей різних конструкторів; - має елементарні уявлення про рухомі і нерухомі сполучення цих деталей;</p>	<p>Автоматизація правильної звуковимови на матеріалі власних реплік. Виховання мовленнєвої активності.</p> <p>Формування в учнів організованості в трудовій діяльності, виконання вказівок учителя. Розвиток сприймання зверненого мовлення (жестового, усного). Формування уявлень про геометричні форми об'єктів, що використовуються у роботі. Формування стійкості уваги. Розвиток мисленнєвих операцій на основі виконання послідовності трудових дій.</p> <p>Формування уявлень про деталі конструктора та можливість їх скріплення. Збагачення активного словника (жест, дактиль, слово, (назви інструментів, матеріалів, їх</p>
---	----	--	---	---

	<p>Деталі конструктора. Види з'єднання деталей конструктора. Правила роботи з різними видами конструктору. Правила безпеки та гігієни праці при роботі з різними видами конструктору.</p> <p><u>Трудові операції:</u> Складання мозаїки, пазлів, кубиків, конструктору. Виконання виробу за зразком, за власною уявою.</p> <p><u>Розвиток мовлення:</u> Назви матеріалів, інструментів та пристосувань (дидактичні іграшки, набір будівельних кубиків, великий конструктор типу „Лего”, мозаїка і т.д.). Властивості та види матеріалів та основні кольори (види з'єднання деталей конструктора, послідовність роботи з різними видами конструктора і т.д.).</p>	<p>- організовує робоче місце для роботи з конструктором та для проведення дидактичних ігор за допомогою вчителя;</p> <p>- володіє прийомами з'єднання деталей конструктора; - відбирає для виробу потрібні деталі; - складатє виріб.</p> <p>- називає (показує жєстами) матеріали та інструменти; - називає (показує жєстами) форми та розміри виробу; - виділяє та називати (показує жєстами) ознаки виробів (колір, розмір...); - називає (показує жєстами) виріб та матеріал з якого його треба робити;</p>	<p>властивості, кольори)). Формування предметної співвіднесеності слова (жесту) й образу предмета. Розвиток мисленневих операцій. Розвиток вміння аналізувати предмети. Розвиток вміння порівнювати предмети за формою, кольором.</p> <p>Розвиток загальної та дрібної моторики. Розвиток полісенсорного сприймання (жест, слово (графічне, усне), зір, тактильні відчуття). Розвиток емоційного відгуку на основі результату праці.</p> <p>Розвиток вміння розрізняти кількість мовних одиниць. Формування вміння регулювати мовленнєве дихання. Формування уміння розуміти емоційне забарвлення мовлення. Формування навичок наслідування мовлення</p>
--	---	--	---

	<p>Основні трудові дії (складання мозаїки, пазлів, кубиків, розкладних іграшок, різних виробів із конструктора і т.д.). Основи спілкування (допоможи, покажи, подивись і т.д.). Назви предметів виготовлення (овочі, фрукти, геометричні форми і т.д.).</p>	<p>- виділяє і називає (показує жестами) частини виробу; - розуміє пройдені слова і поняття; - вживає вивчені слова і поняття та фрази на уроках; - вміє попросити необхідні для роботи матеріал та обладнання; - вміє звертатися до вчителя, товаришів (Можна взяти?); - виконує доручення яке містить два дієслова;</p>	<p>вчителя. Формування навичок самоконтролю за промовлянням мовних одиниць під час роботи. Формування комунікативних навичок. Автоматизація правильної звуковимови на матеріалі власних реплік. Виховання початкових навичок</p>
--	---	--	--

Орієнтовні досягнення учнів на кінець року:

- використовує збережені аналізатори (залишковий слух, зір, дотик та ін.) під час виконання всіх завдань;
- за допомогою вчителя аналізує зразок виробу, порівнює із натуральним об'єктом, чучелом, іграшкою, ілюстрацією за операційною карткою;
- складає план роботи над виробом за допомогою вчителя;
- виконує виріб за допомогою вчителя, операційною карткою і самостійно;
- вміє дотримуватись планування при виготовленні виробу;
- звітує про виконану роботу;
- аналізує свій виріб і виріб товариша за окремими запитаннями вчителя і самостійно;
- використовує у власному мовленні технічну термінологію (розім'яти, відміряти тощо);
- орієнтується на аркуші паперу і підкладці;
- орієнтується у просторі при виконанні об'ємних робіт, правильно розміщує деталі, дотримується пропорцій і розмірів;
- використовує в мові слова (жести), що означають просторові ознаки предметів (короткий — коротший, довгий — довший, вище — нижче і т. д.), слова (жести), що означають просторові відношення предметів (кругом, біля, близько, далеко — далі).

3 клас

(140 год.; 4 год. на тиждень)

Пор №	К-сть год.	Зміст навчального матеріалу	Навчальні досягнення учнів	Спрямованість корекційно-розвивальної
1	30	<p>Робота з глиною і пластиліном. <u>Об'єкти виготовлення:</u> Ліплення з натури столярних інструментів, що мають прямокутні геометричні форми: киянка (дерев'яний, молоток), рубанок, молоток з квадратним бойком. Ліплення з натури предметів циліндричної форми: чашка, стакан для олівців. Ліплення з натури посуду конічної форми: відерце, квітковий горщик. Нанести стеком орнамент з прямих і хвилястих ліній. Ліплення за уявою чайного посуду в формі кулі, циліндра, конуса і круга: чайник для заварки, чашка з блюдцем, десертна тарілку. Нанести візерунок стеком за вибором учнів. Провести гру — накрити на стіл. Ліплення стилізованих фігур птахів за зразком або з натури (іграшки): курча і каченя, качка і гуска.</p>	<p>Учень: - вміє організовувати робоче місце під час виконання робіт з ліплення; - дотримується санітарно-гігієнічних вимог за допомогою вчителя; - має уявлення про призначення глини: виготовлення іграшок, посуду; - має елементарні знання про пластичні властивості глини і пластиліну; - називає (показує жестами) основні інструменти їх призначення. - складає композиції за допомогою вчителя;</p>	<p>Розвиток організованості в трудовій діяльності, виконання вказівок учителя. Формування в учнів основ навчальної діяльності. Розвиток уявлень про форми предметів. Розвиток полісенсорного сприймання. Розвиток вміння розуміти та використовувати жести. Формування стійкості уваги. Розвиток сприймання зверненого мовлення (жестового, усного). Розвиток тактильного відчуття, сприймання і тактильної пам'яті. Розвиток мисленнєвих операцій.</p>

	<p>Ліплення за зразком або з натури (іграшки) стилізованих фігур тварин: кішка, білка, ведмедик, заєць, лисиця.</p> <p>Ліплення за уявою тематичних макетів на підкладці з цупкого картону або тонкої фанери: “стіл, накритий для обіду”, “стіл, накритий для чаю”.</p> <p>Ліплення за уявою вільних композицій “Колобок і лисиця”, “Маша і ведмідь”, “Колобок і заєць”.</p> <p><u>Техніко-технологічні відомості:</u></p> <p>Організація робочого місця під час виконання ліпних робіт.</p> <p>Призначення глини і застосування цього матеріалу в народному господарстві. Глина — будівельний матеріал (цегла, черепиця).</p> <p>Призначення інструментів: киянки, рубанка, молотка.</p> <p>Застосування різачка для обробітку матеріалу.</p> <p>Прийоми обробітку стеком площин і ребер геометричних тіл.</p> <p>Прийоми з'єднання деталей способом примазування.</p> <p>Визначення на око і за допомогою лінійки висоти, довжини і ширини виробу.</p>	<p>- володіє прийомами роботи з пластичними матеріалами: розкачування в долонях і на підкладній дошці (стовпчики), скочування колоподібними рухами в долонях (куля), вдавлення на поверхні кулі (яблуко), скочування колоподібними рухами кулі та розкочування в долонях до овальної форми (огірок), витягування одного кінця стовпчика (морква), боковини кулі (груша);</p> <p>- має початкові знання про способи підготовки пластичного матеріалу до роботи;</p> <p>- знає і називає (показує жестами)</p>	<p>Розвиток уявлень про глину та пластилін, їх пластичні якості.</p> <p>Розвиток вміння користуватися звукопідсилюючими апаратами загального та індивідуального використання.</p> <p>Збагачення активного словника (жест, дактиль, слово, (назви інструментів, матеріалів, їх властивості, кольори)).</p> <p>Формування предметної співвіднесеності слова (жесту) й образу предмета.</p> <p>Розвиток здатності дітей до аналізу предметів.</p> <p>Розвиток пізнавальної активності.</p>
--	--	--	---

	<p>Застосування глини для виготовлення посуду. Ознайомлення учнів з керамічними виробами з глини — чайний і столовий посуд, декоративний посуд — кашпо, горшечки, глиняні іграшки.</p> <p>Оздоблювальні роботи на виробках з глини — нанесення орнаменту стеком, зафарбовування, розпис. Пропорції ліпних фігур пташок і тварин.</p> <p>Поняття про динаміку в скульптурних зображеннях.</p> <p>Просторове положення деталей на макеті.</p> <p>Правила безпеки та гігієни праці при роботі з глиною та пластиліном.</p> <p><u>Трудові операції:</u></p> <p>Ліплення посуду способом вдавлювання і розплющування стінок виробу пальцями.</p> <p>Обробки виробу стеком.</p> <p>Нанесення малюнка стеком.</p> <p>Фарбування виробів з глини гуашевими фарбами.</p> <p>Розчленування форми зображення на геометричні форми.</p> <p>Знаходження пропорцій у виробі.</p> <p>З'єднання виліплених деталей в</p>	<p>кольори глини — сіра, червона, жовта, пластиліну — червоний, синій, жовтий, зелений, чорний, білий;</p> <p>- вміє відщипувати, відривати, відрізати приблизно потрібну кількість матеріалу за допомогою вчителя;</p> <p>- вміє ліпити посуду способом вдавлювання і розплющування стінок виробу пальцями;</p> <p>- вміє наносити прості узори стеком;</p> <p>- вміє з'єднувати окремі елементи виробу.</p>	<p>Розвиток психічних функцій: уваги, пам'яті, мислення.</p> <p>Корекція уявлень про просторові відносини.</p> <p>Корекція слухової уваги та зосередженості.</p> <p>Виховання наполегливості, здатності до вольового зусилля.</p> <p>Розвиток полісенсорного сприймання (жест, слово (графічне, усне), зір, тактильні відчуття).</p> <p>Розвиток психічних функцій: уваги, пам'яті, мислення.</p> <p>Корекція фізіологічних вад на основі виконання правильної постави під час праці.</p>
--	--	---	---

2	32	<p>одне ціле способом примазування. Ліплення елементів макета по каркасу із сірників і тонкого дроту.</p> <p><u>Розвиток мовлення:</u> Назви матеріалів, інструментів та пристосувань (глина, пластилін, стека, підкладна дошка і т.д.). Властивості матеріалів та основні кольори (твердий-м'який, холодний-теплий, червоний, жовтий, синій, сірий і т.д.). Основні трудові дії (розминання, замочування, вимішування, відщипування і т.д.). Основи спілкування (допоможи, покажи, подивись і т.д.). Назви предметів виготовлення (овочі, фрукти, геометричні форми і т.д.).</p> <p>Робота з папером і картоном. <u>Об'єкти виготовлення:</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> - називає(показує жестами) матеріали та інструменти; - називає (показує жестами) форми та розміри виробу; - вміє виділяти та називати (показувати жестами) ознаки виробів (колір, розмір, вага...); - називає (показує жестами) виріб та матеріал з якого його треба робити; - вміє виділяти і називати (показувати жестами) частини виробу; - розуміє пройдені слова і поняття; - вживає вивчені слова і поняття та фрази на уроках; - вміє попросити необхідні для роботи матеріал та обладнання; - вміє звітуватися по операційно з опорою на інструкцію; - вміє звертатися до вчителя, товаришів (Можна взяти?); - виконує доручення в 1-3 дії; 	<p>Корекція рухів та гнучкості кистей рук. Розвиток емоційного відгуку на основі результату праці.</p> <p>Розвиток жестового та словесного мовлення. Розвиток словесно-образної, жестово-образної пам'яті. Розвиток вміння розрізняти кількість мовних одиниць. Розвиток вміння регулювати мовленнєве дихання. Розвиток уміння розуміти емоційне забарвлення мовлення. Розвиток навичок наслідування мовлення вчителя. Розвиток навичок самоконтролю за промовлянням мовних одиниць під час роботи. Розвиток комунікативних навичок. Виховання мовленнєвої активності. Виховання початкових навичок культурного спілкування.</p>
---	----	---	---	--

	<p>Виготовлення підкладок для макетів, що виконуються на уроках праці в молодших класах.</p> <p>Виготовлення таблиць з прорізами для роботи на уроках математики в молодших класах.</p> <p>Виготовлення за зразком і за словесним описом вчителя різних виробів: брошуровка зошитів, виготовлення папки для зберігання паперу, стаканчиків для вирощування розсади, коробочок для зберігання зразків колекцій.</p> <p>Вирізування ножицями смуг з перфокарткового паперу.</p> <p>Виготовлення складаного метра з рельєфними поділками на дециметри.</p> <p>Практичне використання саморобних вимірювальних інструментів для вимірювання ширини і довжини кришки парти і т.д.</p> <p>Ділення квадрата шляхом складання і перегинання на дві і чотири рівні частини.</p> <p>Перетворення квадрата в різні фігури за допомогою перегинання.</p> <p>Вирізування фігур по лінії згину і наклеювання на папір.</p> <p>Виготовлення цікавої гри на тему:</p>	<p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розуміє можливість практичного використання деяких виробів; - має елементарні уявлення про основні геометричні форми що виготовляються; - вміє за допомогою вчителя пояснити послідовність виконання роботи; - вміє за допомогою вчителя організувати робоче місце; - орієнтується на аркуші паперу, називає верх-низ, зліва-справа; - називає складові частини виробів (розмір, форма) за допомогою вчителя; - розрізняє папір за товщиною; - визначає більші та менші фігури; - викладає за зразком із допомогою вчителя орнаменти з готових деталей; - складає за допомогою вчителя аплікацію з готових деталей; - вирізує гірлянду із симетричними фігурами з смужок білого і кольорового паперу; - виконує елементарний ремонт книг; 	<p>Розвиток уявлень про геометричні форми, що використовуються в роботі .</p> <p>Розвиток вміння розуміти та використовувати жести.</p> <p>Розвиток сприймання зверненого мовлення (жестового, усного).</p> <p>Розвиток мисленневих операцій на основі виконання послідовності трудових дій.</p> <p>Розвиток предметної співвіднесеності слова (жесту) й образу предмету на основі складання аплікацій.</p> <p>Формування в учнів основ практично-навчальної діяльності.</p> <p>Розвиток полісенсорного сприймання.</p> <p>Розвиток тактильного відчуття, сприймання і тактильної пам'яті.</p> <p>Розвиток мисленневих операцій.</p> <p>Розвиток пізнавальної активності.</p> <p>Виховання наполегливості, здатності до вольового зусилля.</p>
--	---	---	--

	<p>„З яких геометричних фігур можна скласти квадрат”.</p> <p>Виготовлення плоских карнавальних напівмасок і масок із тонкого матеріалу і цупкого паперу. Окантовування навчальних таблиць невеликого формату смужками з палітурних тканин (ледерин, коленкор), перший виріб виконується за показом прийомів роботи вчителем, наступні — за зразком самостійно.</p> <p>Виготовлення найпростіших коробок.</p> <p>Ремонт брошур і книг із одного-двох зошитів, підклеювання розірваних сторінок, приклеювання спинки із палітурних тканин або заміника цих матеріалів.</p> <p><u>Техніко-технологічні відомості:</u></p> <p>Організація робочого місця і санітарно-гігієнічні вимоги під час роботи з картоном і іншими матеріалами.</p> <p>Елементарні відомості про професію картонажника-палітурника.</p> <p>Технологічні особливості виробів із паперу і картону (деталі виробів склеюють і зшивають).</p> <p>Поняття про багатодетальні вироби.</p>	<p>- має елементарні поняття про призначення деяких сортів паперу та картону;</p> <p>- має початкові знання про властивості паперу та картону;</p> <p>- має уявлення про основні кольори — білий, чорний, червоний, жовтий, зелений, синій;</p> <p>- називає (показує жестами) інструменти: ножиці, олівець, гладилка;</p>	<p>Збагачення активного словника (жест, дактиль, слово, (назви інструментів, матеріалів, їх властивості, кольори)).</p> <p>Розвиток вміння користуватися звукопідсилюючими апаратами загального та індивідуального використання.</p> <p>Розвиток вміння дітей аналізувати предмети на основі визначення форми деталей.</p>
--	--	--	--

	<p>Поняття про групи інструментів і їх призначення: для розмітки та для обробки матеріалів.</p> <p>Ознайомлення із властивостями і призначенням палітурних матеріалів — коленкор, ледерин, тасьма.</p> <p>Клеючі речовини (клейстер, клей промислового виробництва).</p> <p>Застосування картону для оформлення робіт.</p> <p>Застосування інших матеріалів у поєднанні з картоном і папером (нитка, тасьма), випадкові матеріали — поролон, обрізки шкіри, фольга та ін.</p> <p>Прийоми розмічання картону і паперу за шаблонами.</p> <p>Прийоми прорізування отворів у картоні.</p> <p>Прийоми пришивання тасьми і інших матеріалів до деталей з картону.</p> <p>Елементарні відомості про призначення картону як матеріалу для виготовлення різної тари.</p> <p>Властивості коробкового картону: товстіший і міцніший порівняно з іншими сортами, колір коробкового картону.</p> <p>Способи виготовлення коробок.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - має початкові знання правил безпеки під час роботи різальними інструментами; - має початкові знання про групи інструментів; - володіє поняттям про багатодетальні вироби; - володіє прийомами змащування деталей аплікації клеєм і наклеювання їх в певній послідовності; - вміє розрізняти папір за товщиною; - вміє тримати інструмент; - має початкові знання про професію картонажника-палітурника; - має початкові знання про властивості та призначення палітурних матеріалів — коленкор, ледерин, тасьма; - знає клеючі речовини (клейстер, клей промислового виробництва). 	<p>Розвиток пізнавальної активності.</p> <p>Розвиток психічних функцій: уваги, пам'яті.</p> <p>Формування предметної співвіднесеності слова (жесту) й образу предмета.</p> <p>Розвиток сенсорного сприймання на основі перцептивної діяльності.</p> <p>Виховання посидючості, акуратності, ретельності.</p>
--	--	--	---

	<p>Елементарні відомості про виготовлення книг.</p> <p>Основні елементи палітурки: зошит, кришки, спинка.</p> <p>Безпечні прийоми роботи.</p> <p><u>Трудові операції:</u></p> <p>Вправи на розмічання паперу і картону за допомогою лінійки.</p> <p>Перегинання, складання, вирізування, проколювання, склеювання і зшивання.</p> <p>Розмічання по шаблону і по лінійці розгортки коробки.</p> <p>Склеювання коробок двома способами: за допомогою клапанів і на стиках.</p> <p>Обклеювання смужкою паперу.</p> <p>Різання картону ножом за допомогою лінійки з фальцем.</p> <p>Згинання картону і склеювання на стиках.</p> <p>Обклеювання папером об'ємних, виробів.</p> <p>Розмічання і вирізування деталей палітурки, необхідних для ремонту книг.</p> <p>Ремонту окремих елементів книги.</p> <p><u>Розвиток мовлення:</u></p> <p>Назви матеріалів, інструментів та пристосувань (папір, картон, ножиці, олівець, клей і т.д.).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - розмічає папір і картон за допомогою лінійки, шаблону (за вказівкою вчителя) вчителя; - вміє перегинати, складати, вирізувати, проколювати, склеювати і зшивати; - склеює коробки; - обклеює смужкою паперу; - обклеює папером об'ємні форми; - вміє ремонтувати окремі елементи книги; <ul style="list-style-type: none"> - називає матеріали та інструменти; - називає форми та розміри 	<p>Виховання наполегливості, здатності до вольового зусилля.</p> <p>Корекція просторових уявлень.</p> <p>Розвиток тактильного відчуття, сприймання і тактильної пам'яті.</p> <p>Корекція фізіологічних вад на основі виконання правильної постави під час праці.</p> <p>Розвиток полісенсорного сприймання (жест, слово (графічне, усне), зір, тактильні відчуття).</p> <p>Розвиток дрібної моторики рук (м'язового тону, сили утримання предмета, точності рухів).</p> <p>Розвиток емоційного відгуку на основі результату праці.</p> <p>Розвиток слухо-зорово-вібраційного сприймання на словесному матеріалі, що</p>
--	--	---	--

3	30	<p>Властивості матеріалів та основні кольори (зминається, згинається, рветься, ріжеться ножицями, розмокає у воді, склеюється, червоний, жовтий, синій і т.д.). Основні трудові дії (згинання, розривання, різання, намазування, наклеювання і т.д.). Основи спілкування (допоможи, покажи, подивись і т.д.). Назви предметів виготовлення (овочі, фрукти, геометричні форми і т.д.).</p> <p>Робота з природними матеріалами. <u>Об'єкти виготовлення:</u> Виготовлення із природного матеріалу настільних ігор і ялинкових прикрас. Виготовлення із природного матеріалу таблиць і макетів для ілюстрації навчального матеріалу з математики, мови. Виготовлення за зразком жирафа із</p>	<p>виробу; - вміє виділяти та називати ознаки виробів (колір, вага...); - називає виріб та матеріал з якого його треба робити; - вміє виділяти і називати частини виробу; - розуміє пройдені слова і поняття; - вживає вивчені слова і поняття та фрази на уроках; - вміє попросити необхідні для роботи матеріал та обладнання; - вміє звітуватися по операційно з опорою на інструкцію; - вміє звертатися до вчителя, товаришів (Можна взяти?); - виконує доручення яке містить три дієслова;</p> <p>Учень: - має елементарні знання про природні матеріали і чому їх так називають; - має елементарні уявлення про подібність форми природних матеріалів до основних геометричних форм;</p>	<p>вивчається. Розвиток словесно-образної та жестово-образної пам'яті. Розвиток вміння розрізняти кількість мовних одиниць. Розвиток вміння регулювати мовленнєве дихання. Розвиток уміння розуміти емоційне забарвлення мовлення. Розвиток навичок наслідування мовлення вчителя. Розвиток навичок самоконтролю за промовлянням мовних одиниць під час роботи. Формування потреби і вміння звертатися до співрозмовника. Формування культури ведення діалогу.</p> <p>Конкретизація уявлень про довкілля під час збирання природного матеріалу. Формування уявлень про подібність геометричних форм до форм природних матеріалів. Розвиток тактильного відчуття, сприймання і тактильної</p>
---	----	--	--	--

	<p>кукурудзяних початків, качанів, паличок і паперових деталей. Виготовлення за ілюстрацією павука із шкаралупи волоського горіха, мисочки жолудя, дроту, пластиліну. Виготовлення за уявою фігурки барана із початків кукурудзи, моркви, огірків, качанів, паличок і дроту. Виготовлення за усним описом бабки із насіння — крилатки в'яза чи клена, мисочок жолудя, травинок і пластиліну. Виготовлення за усним описом жука із шкаралупи волоського чи лісового горіха, мисочки жолудя, пластиліну, дроту і травинок. Знаходження в сучках і коріннях подібності до різних образів. Обробка і доповнення невеликими деталями для виявлення образу. Виготовлення за уявою фігури собаки, птаха із реп'яхів. Виготовлення об'ємних виробів за задумом із різних матеріалів (після екскурсій, читання книги, перегляду кінофільму). <u>Техніко-технологічні відомості:</u> Організація робочого місця і дотримання санітарно-гігієнічних</p>	<p>- вміє збирати та зберігати природні матеріали; - знає про необхідність раціонального використання різних матеріалів (гілки, вата, папір, картон); - сортує за допомогою вчителя природні матеріали за розміром та призначенням; - поєднує у виробі природні матеріали та папір; - поєднує природні матеріали та пластилін; - прикріплює засушене листя і квіти на підкладку смужками паперу, намазує листя, чашечки квітів клеєм і наклеює їх на підкладку за допомогою вчителя;</p> <p>- має початкові знання про основні види природних</p>	<p>пам'яті. Розвиток вміння розуміти та використовувати жести. Розвиток сприймання зверненого мовлення (жестового, усного). Розвиток дрібної моторики рук і тактильного сприймання на основі сортування, наклеювання; Розвиток мисленневих операцій на основі виконання послідовності трудових дій. Формування в учнів організованості в трудовій діяльності, виконання вказівок учителя.</p> <p>Розвиток уявлень про природні матеріали та їх</p>
--	--	--	---

	<p>вимог при роботі з природними матеріалами.</p> <p>Властивості природних матеріалів, які використовуються під час роботи: твердість, колір, величина, різноманітні форми..</p> <p>Інструменти, що використовуються під час роботи: шило, ніж, ножиці, кісточки.</p> <p>Клеючі речовини: ПВА, казеїновий клей.</p> <p>Використання і призначення випадкових матеріалів у поєднанні з природними (папір, обрізки шкіри, поролон, дріт і т. д.).</p> <p>Прийоми та види з'єднання деталей з допомогою пластиліну, клею, паличок, дроту.</p> <p>Раціональне використання випадкових матеріалів.</p> <p><u>Трудові операції:</u></p> <p>Визначення порід дерев, частин дерева.</p> <p>Обробка сучків, коренів ножем, напилком, шилом, щіткою.</p> <p>З'єднання деталей з допомогою пластиліну, клею, паличок, дроту.</p> <p>Компонування різних деталей за допомогою клею, дроту, ниток.</p>	<p>матеріалів;</p> <ul style="list-style-type: none"> - має елементарні знання про властивості природних матеріалів, які використовуються під час роботи; - має початкові знання про матеріали, що використовуються для скріплення деталей: казеїновий клей, пластилін, палички, дріт, нитки і ін; - має елементарні відомості про властивості і застосування додаткових матеріалів (папір, обрізки шкіри, поролон, дріт, пластилін і ін.). - користується та називає (показує жестами) інструменти, що використовуються у роботі; <p>- з'єднує та закріплює деталі на підставці за допомогою вчителя;</p> <p>- складати найпростіші композиції із листя і квітів за інструкцією вчителя.</p>	<p>якості.</p> <p>Збагачення активного словника (жест, дактиль, слово, (назви інструментів, матеріалів, їх властивості, кольори)).</p> <p>Формування предметної співвіднесеності слова (жесту) й образу предмета.</p> <p>Розвиток пізнавальної активності.</p> <p>Розвиток вміння порівнювати предмети за формою, кольором.</p> <p>Розвиток жестового та словесного мовлення.</p> <p>Розвиток вміння дітей до аналізу предметів на основі тактильного ознайомлення з природними матеріалами.</p> <p>Розвиток полісенсорного сприймання (жест, слово (графічне, усне), зір, тактильні відчуття).</p> <p>Розвиток дрібної моторики рук (м'язового тону, сили утримання предмета, точності рухів).</p> <p>Корекція рухів та гнучкості кистей рук.</p>
--	---	---	--

4	20	<p><u>Розвиток мовлення:</u> Назви матеріалів, інструментів та пристосувань (каштани, горіхи, шишки, крилатки в'яза, насіння, пір'я, ножиці, пензлик, клей і т.д.). Властивості та види матеріалів та основні кольори (вага, форма, розмір, колір, колочість, крихкість, чіпкість, ріжуться ножицями і т.д.). Основні трудові дії (зчеплення, примазування, різання, намазування, наклеювання і т.д.). Основи спілкування (допоможи, покажи, подивись і т.д.). Назви предметів виготовлення (овочі, фрукти, геометричні форми і т.д.).</p> <p>Робота з текстильними матеріалами. <u>Об'єкти виготовлення:</u> Ознайомлення з матеріалами, які вживаються для плетіння (нитки,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - називає (показує жестами) матеріали та інструменти; - називає (показує жестами) форми та розміри виробу; - вміє виділяти та називати (показувати жестами) ознаки виробів (колір, вага...); - називає (показує жестами) ірїб та матеріал з якого його треба робити; - вміє виділяти і називати (показувати жестами) частини виробу; - розуміє пройдені слова і поняття; - вживає вивчені слова і поняття та фрази на уроках; - вміє попросити необхідні для роботи матеріал та обладнання; - вміє звітуватися по операційно з опорою на інструкцію; - вміє звертатися до вчителя, товаришів (Можна взяти?); - виконує доручення в 1-3 дії; <p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - організовує робоче місце для роботи з текстильними 	<p>Розвиток слухо-зоро-вібраційного сприймання на словесному матеріалі, що вивчається.</p> <p>Розвиток словесно-образної та жестово-образної пам'яті.</p> <p>Розвиток вміння розрізняти кількість мовних одиниць.</p> <p>Розвиток уміння розуміти емоційне забарвлення мовлення.</p> <p>Розвиток навичок наслідування мовлення вчителя.</p> <p>Розвиток навичок самоконтролю за промовлянням мовних одиниць під час роботи.</p> <p>Розвиток словесного мовлення.</p> <p>Виховання мовленнєвої активності.</p> <p>Виховання початкових навичок культурного спілкування.</p> <p>Формування в учнів основ трудової діяльності.</p> <p>Розвиток пізнавальної</p>
---	----	---	---	--

	<p>шпагат, мотузки, шнур, тасьма, соломка ремінці з ножем, суташ, мочала тощо).</p> <p>Виготовлення скакалок.</p> <p>Виготовлення гольника із декількох складених разом кусочків різноколірної тканини, прошиваючи по краях зметувальним стібком.</p> <p>Виготовлення закладки для книги.</p> <p>Оформлення кінців закладки китицями.</p> <p>Пришивання прямими стібками вішалки із тасьми до рушника.</p> <p>Пришивання гудзика до форми.</p> <p>Виготовлення мішечка з клейонки для лічильних паличок.</p> <p><u>Техніко-технологічні відомості:</u></p> <p>Організація робочого місця, дотримання санітарно-гігієнічних вимог при роботі з текстильними матеріалами.</p> <p>Нитки, тканини, їх властивості і призначення.</p> <p>Відомості про роль тканин в побуті людини і їх різноманітне</p>	<p>матеріалами за допомогою вчителя;</p> <ul style="list-style-type: none"> - має елементарні поняття про нитки, тасьму, шпагат, гудзики; - вміє сортувати нитки за кольором, призначенням, товщиною за інструкцією вчителя; - вміє відривати чи відрізати потрібну довжину нитки для виробу; - вміє пришивати гудзик; - вміє розрізняти основні види тканин на дотик; - складати колекції тканин; - дотримуватися санітарно-гігієнічних вимог під час роботи. <p>- знає властивості та види ниток, тасьми, шпагату;</p> <ul style="list-style-type: none"> - має елементарні поняття про види тканин та їх призначення; - має початкові знання про властивості й особливості тканин як матеріалу: мнеться, розривається, товста і тонка, 	<p>активності на основі передчуття кінцевого результату.</p> <p>Розвиток вміння розуміти та використовувати жести.</p> <p>Розвиток сприймання зверненого мовлення (жестового, усного).</p> <p>Розвиток дрібної моторики рук і тактильного сприймання;</p> <p>Розвиток мисленневих операцій на основі виконання послідовності трудових дій.</p> <p>Формування в учнів організованості в трудовій діяльності, виконання вказівок учителя.</p> <p>Формування уявлень про форми предметів.</p> <p>Розвиток полісенсорного сприймання.</p> <p>Розвиток уявлень про нитки, тканини їх властивості.</p> <p>Розвиток вміння користуватися звукопідсилюючими апаратами загального та індивідуального використання.</p> <p>Збагачення активного словника (жест, дактиль, слово, (назви</p>
--	---	--	--

	<p>використання. Структура тканин (поперечно-повздовжнє переплетіння ниток). Роз'єднання ниток тканини. Розрізнення шляхом дотику вафельного малюнка і білизняної бязьової тканини. Різні типи тканин (бавовняні, шовкові, шерстяні, льняні та ін.) їх види (полотно, парусина, мішковина, шерсть, льняне полотно, сатин, шовк). Лице і виворіт тканин. Ручні стібки для прикрашування: зметувальний, ручна строчка. Види вишивок (ознайомлення). Інструменти, що використовуються під час роботи з текстильними матеріалами. Правильне використання прийомів роботи голкою і наперстком. Прийоми пришивання вішалки і зшивання бокових зрізів прямими стібками. Прийом закріплення нитки в тканині перед початком вишивання. Прийоми вишивання по лініях малюнка. <u>Трудові операції:</u> Ознайомлення з прямим стібком. Вправи на смужці паперу в</p>	<p>гладенька і шорстка. Мають різне пофарбування. Лицеві та зворотні сторони тканин. - відбирає і називає інструменти для роботи з текстильними матеріалами та їх призначення: ножиці, наперсток, шпильки, голки (короткі і довгі, товсті і тонкі), збереження голок (гольник, подушечка для голок); - знає і називає (показує жестами) види гудзиків; - знає і називає (показує жестами) деякі ручні стібки; - називає (показує жестами) безпечні прийоми роботи за запитаннями вчителя;</p> <p>- вміє користуватися інструментами;</p>	<p>інструментів, матеріалів, їх властивості, кольори)). Формування предметної співвіднесеності слова (жесту) й образу предмета. Розвиток пізнавальної активності. Розвиток мисленневих операцій. Розвиток вміння порівнювати предмети за довжиною, кольором. Розвиток жестового та словесного мовлення. Розвиток здатності дітей до аналізу предметів на основі тактильного обстеження матеріалів.</p> <p>Розвиток вміння здійснювати контроль за своєю діяльністю.</p>
--	--	--	---

	<p>клітинку. Звивання шнурка. Зшивання бокових зрізів мішечка за готовим проколом прямим стібком. Закріплення нитки в тканині перед початком вишивання. Вишивання по лініях малюнка.</p> <p><u>Розвиток мовлення:</u> Назви матеріалів, інструментів та пристосувань (нитки, намистинки, голка і т.д.). Властивості та види матеріалів та основні кольори (рвуться, ріжуться ножицями, зв'язуються, скручуються, сплітаються, колір і т.д.). Основні трудові дії (розривання й різання, намотування, зав'язування вузлів, сортування, нанизування і т.д.). Основи спілкування (допоможи, покажи, подивись і т.д.). Назви предметів виготовлення (овочі, фрукти, геометричні форми і т.д.).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - вміє звивати шнурок за допомогою вчителя; - володіє навичками плетіння кіски. - виконує стібок “вгору-вниз”; - володіє навичкою закріплення нитки на початку та в кінці строчки; - називає (показує жестами) матеріали та інструменти; - називає (показує жестами) форми та розміри виробу; - вміє виділяти та називати (показувати жестами) ознаки виробів; - називає (показує жестами) виріб та матеріал з якого його треба робити; - вміє виділяти і називати (показувати жестами) частини виробу; - розуміє пройдені слова і поняття; - вживає вивчені слова і поняття та фрази на уроках; - вміє попросити необхідні для роботи матеріал та обладнання; 	<p>Розвиток дрібної моторики рук (м'язового тону, сили утримання предмета, точності рухів). Розвиток полісенсорного сприймання (жест, слово (графічне, усне), зір, тактильні відчуття). Розвиток емоційного відгуку на основі результату праці.</p> <p>Розвиток слухо-зоро-вібраційного сприймання на словесному матеріалі, що вивчається. Розвиток вміння регулювати мовленнєве дихання. Розвиток словесно-образної та жестово-образної пам'яті. Розвиток вміння розрізняти кількість мовних одиниць. Розвиток навичок самоконтролю за промовлянням мовних одиниць під час роботи. Формування комунікативних навичок. Автоматизація правильної звуковимови на матеріалі власних реплік. Виховання початкових навичок</p>
--	--	---	---

5	22	<p>Робота з конструктором. <u>Об'єкти виготовлення:</u> Ігри з технічними і механізованими іграшками. Збирання з деталей дерев'яних конструкторів найпростіших іграшок (іграшкових меблів, будиночків та ін.). Різні іграшкові будівлі з дерев'яного конструктора. Ознайомлення з прийомами з'єднання і кріплення деталей (без застосування інструментів). Різні вироби з конструктору: машина, будинок. Виготовлення із деталей металічних конструкторів нескладних технічних іграшок (візків, вагонів, млинів, підйомних кранів, вітряного млина та ін.) за зразками і словесною інструкцією вчителя. Самостійне виготовлення іграшок і конструкцій із деталей конструкторського набору по металу.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - вміє звітуватися по операційно з опорою на інструкцію; - вміє звертатися до вчителя, товаришів (Можна взяти?); - виконує доручення яке містить три дієслова; <p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - має елементарні поняття про основні геометричні форми що викладаються з мозаїки. - знає і називає (показує жєстами) правила проведення деяких дидактичних ігор (за допомогою вчителя); - вміє співвідносити деталі конструктора з основними геометричними формами, що виготовляються (за допомогою вчителя); - виконує деякі вироби за власною уявою (за допомогою вчителя); - складає нескладні технічні іграшки (візки, вагони...) за зразками і словесною інструкцією вчителя. 	<p>культурного спілкування.</p> <p>Формування в учнів організованості в трудовій діяльності, виконання вказівок учителя.</p> <p>Розвиток сприймання зверненого мовлення (жестового, усного).</p> <p>Розвиток уявлень про геометричні форми об'єктів, що використовуються у роботі.</p> <p>Розвиток стійкості уваги.</p> <p>Розвиток мисленневих операцій на основі виконання послідовності трудових дій.</p>
---	----	---	---	--

	<p><u>Техніко-технологічні відомості:</u> Організація робочого місця при роботі з різними видами конструкторських наборів. Види конструкторів (набір будівельних кубиків, великий конструктор типу „Лего”, мозаїки, великі пазли). Деталі конструктора. Види з'єднання деталей конструктора. Робота з різними видами конструктору. Елементарні відомості про професію слюсаря. Елементарні відомості про технологічні особливості конструкцій з металу — деталі з'єднують гвинтами і гайками. Інструменти, що застосовуються при складанні, ключ, викрутка. Підбір деталей для виконання роботи. Прийоми роботи гайковим ключем і викруткою. Правила безпеки та гігієни праці при роботі з різними видами конструкторських наборів. <u>Трудові операції:</u> Складання мозаїки. Складання пазлів.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - знає види конструкторів; - називає (показує жестами) основні деталі різних конструкторів; - має елементарні уявлення про рухомі і нерухомі сполучення цих деталей; - організовує робоче місце для роботи з конструктором та для проведення дидактичних ігор за допомогою вчителя; - має початкові знання про професію слюсаря; - має елементарні поняття про технологічні особливості конструкцій з металу — деталі з'єднують гвинтами і гайками; - називає та відбирає інструменти, що застосовуються при складанні виробів, ключ, викрутка; - володіє прийомами роботи гайковим ключем і викруткою. <ul style="list-style-type: none"> - володіє прийомами з'єднання деталей конструктора; 	<p>Розвиток уявлень про деталі конструктора та можливість їх скріплення. Збагачення активного словника (жест, дактиль, слово, (назви інструментів, матеріалів, їх властивості, кольори)). Формування предметної співвіднесеності слова (жесту) й образу предмета. Розвиток мисленнєвих операцій. Розвиток вміння аналізувати предмети. Розвиток вміння порівнювати предмети за формою, кольором.</p> <p>Корекція фізіологічних вад на основі виконання правильної</p>
--	---	---	---

	<p>Складання кубиків. Складання розкладних іграшок. Складання різних виробів з конструктору. Виконання виробу за зразком, за власною уявою. Вправлення у прийомах роботи гайковим ключем і викруткою</p> <p><i>Розвиток мовлення:</i> Назви матеріалів, інструментів та пристосувань (дидактичні іграшки, набір будівельних кубиків, великий конструктор типу „Лего”, мозаїка і т.д.). Властивості та види матеріалів та основні кольори (види з'єднання деталей конструктора, послідовність роботи з різними видами конструктора і т.д.). Основні трудові дії (складання мозаїки, пазлів, кубиків, розкладних іграшок, різних виробів із конструктора і т.д.). Основи спілкування (допоможи, покажи, подивись і т.д.). Назви предметів виготовлення (овочі, фрукти, геометричні форми і</p>	<p>- відбирає для виробу потрібні деталі; - вміє скласти виріб за зразком та власною уявою.</p> <p>- називає (показує жестами) матеріали та інструменти; - називає (показує жестами) форми та розміри виробу; - вміє виділяти та називати (показує жестами) ознаки виробів (колір, розмір...); - називає (показує жестами) виріб та матеріал з якого його треба робити; - вміє виділяти і називати (показувати жестами) частини виробу; - розуміє пройдені слова і поняття; - вживає вивчені слова і поняття та фрази на уроках; - вміє попросити необхідні для</p>	<p>постави під час проведення занять. Розвиток загальної та дрібної моторики. Корекція рухів та гнучкості кистей рук. Розвиток полісенсорного сприймання (жест, слово (графічне, усне), зір, тактильні відчуття). Розвиток емоційного відгуку на основі результату праці.</p> <p>Розвиток словесно-образної та жестово-образної пам'яті. Розвиток вміння розрізняти кількість мовних одиниць. Розвиток вміння регулювати мовленнєве дихання. Розвиток уміння розуміти емоційне забарвлення мовлення. Розвиток навичок наслідування мовлення вчителя. Розвиток навичок самоконтролю за промовлянням мовних одиниць під час роботи. Формування комунікативних навичок. Автоматизація правильної</p>
--	--	---	---

6	6	<p>т.д.).</p> <p>Робота з деревиною. <u>Об'єкти виготовлення:</u> Виконання вправ: зламати тонку скіпку, розколоти ножом невелику заготовку вздовж волокон, зрізати під кутом. Зняти фаску напилком на заготовках із фанери, зачистити наждачним папером. Виготовлення підставки квадратної і прямокутної форми для виробів із природних матеріалів і макетів, що виготовляються в I і II класах. Вистругати ножом із заготовок квадратного профілю круглі палички і зачистити їх напильником і наждачним папером. Виготовити палички для прапорців, кімнатних рослин, для роботи з природними матеріалами Виконання вправи: забити цвях у деревину м'якої породи, витягнути цвях і вирівняти. Виготовити із обрізків деревини лялькові меблі, застосовуючи прийом з'єднання деталей цвяхом</p>	<p>роботи матеріал та обладнання; - вміє звітуватися по операційно з опорою на інструкцію; - вміє звертатися до вчителя, товаришів (Можна взяти?); - виконує доручення в 1-3 дії;</p> <p>Учень: - має початкові знання про властивості деревини; - володіє прийомами складання виробів; - називає (показує жестами) інструменти, що використовуються під час виконання робіт; - раціонально використовує матеріал; - вміє аналізувати виріб за запитаннями вчителя; - за запитаннями вчителя відповісти, що з чого зроблене; - дає оцінку своєму виробу, вказує на недоліки та позитивні сторони свого виробу; - колективно виконує роботу;</p>	<p>звуківимови на матеріалі власних реплік. Виховання мовленнєвої активності.</p> <p>Формування в учнів організованості в трудовій діяльності, виконання вказівок учителя. Розвиток сприймання зверненого мовлення (жестового, усного). Розвиток уявлень про геометричні форми об'єктів, що використовуються у роботі. Розвиток стійкості уваги. Розвиток мисленнєвих операцій на основі виконання послідовності трудових дій.</p>
---	---	--	---	---

	<p>(стіл, стілець, диван). Перший виріб виконується за показом прийомів роботи вчителем, наступні — за зразком самостійно. Виготовлення нескладних за конструкцією іграшок — візок, вагончик, кораблик. <u>Техніко-технологічні відомості:</u> Організація робочого місця, безпечні засоби роботи і дотримання санітарно-гігієнічних вимог під час роботи з деревом. Елементарні відомості про призначення і використання деревини. Властивості деревини: ламається, гнеться, ріжеться, розколюється вздовж волокон. Вироблення правильної хватки інструменту. Прийоми стругання і зачищення деревини наждачним папером. Елементарні поняття про види матеріалів із деревини: дошка, брусок, рейка, клеєна фанера. Технологічні особливості виробів із деревини — деталі з'єднують цвяхами і шурупами. Інструменти для роботи з деревом: ніж, шило, молоток, кліщі, викрутка — їх призначення і</p>	<ul style="list-style-type: none"> - має початкові знання про призначення і використання деревини; - має елементарні уявлення про властивості деревини: ламається, гнеться, ріжеться, розколюється вздовж волокон. має елементарні знання про види матеріалів із деревини: дошка, брусок, рейка, клеєна фанера; - має початкові знання про технологічні особливості виробів із деревини — деталі з'єднують цвяхами і клеєм. - пізнає і називає основні геометричні форми; - розміщує матеріал і інструменти на робочому місці; - має елементарне уявлення про професію столяра; - називає інструменти, що використовуються під час роботи; 	<p>Розвиток уявлень про деталі конструктора та можливість їх скріплення. Збагачення активного словника (жест, дактиль, слово, (назви інструментів, матеріалів, їх властивості, кольори)). Формування предметної співвіднесеності слова (жесту) й образу предмета. Розвиток мисленнєвих операцій. Розвиток вміння аналізувати предмети. Розвиток вміння порівнювати предмети за формою, кольором.</p>
--	--	--	---

	<p>використання. Елементарні відомості про професію столяра. Технологічні особливості виробів із деревини. Прийоми з'єднання деталей цвяхами. Прийоми фарбування деревини акварельними фарбами і гуашшю. <u>Трудові операції:</u> Ламання скіпок. Зачищення деревини наждачним папером. Підбір необхідних деталей. Оздоблення виробів.</p> <p><u>Розвиток мовлення:</u> Назви матеріалів, інструментів та пристосувань (дидактичні іграшки, набір будівельних кубиків, великий конструктор типу „Лего”, мозаїка і т.д.). Властивості та види матеріалів та основні кольори (види з'єднання деталей конструктора, послідовність роботи з різними видами конструктора і т.д.). Основні трудові дії (складання мозаїки, пазлів, кубиків,</p>	<p>- застосовує в роботі інструменти для зачищення виробів і обробки деталей фігури; - відбирає необхідні деталі та інструменти.</p> <p>- називає (показує жестами) матеріали та інструменти; - називає (показує жестами) форми та розміри виробу; - вміє виділяти та називати (показувати жестами) ознаки виробів (колір, вага...); - називає (показує жестами) виріб та матеріал з якого його треба робити; - вміє виділяти і називати (показувати жестами) частини</p>	<p>Розвиток загальної та дрібної моторики. Корекція рухів та гнучкості кистей рук. Розвиток полісенсорного сприймання (жест, слово (графічне, усне), зір, тактильні відчуття).</p> <p>Розвиток слухо-зоро-вібраційного сприймання на словесному матеріалі, що вивчається. Розвиток словесно-образної та жестово-образної пам'яті. Розвиток вміння розрізняти кількість мовних одиниць.</p> <p>Розвиток навичок наслідування мовлення вчителя. Розвиток культури ведення</p>
--	---	--	--

	<p>розкладних іграшок, різних виробів із конструктора і т.д.). Основи спілкування (допоможи, покажи, подивись і т.д.). Назви предметів виготовлення (овочі, фрукти, геометричні форми і т.д.).</p>	<p>виробу; - розуміє пройдені слова і поняття; - вживає вивчені слова і поняття та фрази на уроках; - вміє попросити необхідні для роботи матеріал та обладнання; - вміє звітуватися по операційно з опорою на інструкцію; - вміє звертатися до вчителя, товаришів (Можна взяти?); - виконує доручення яке містить три дієслова;</p>	<p>діалогу. Автоматизація правильної звуковимови на матеріалі власних реплік. Розвиток словесного мовлення. Виховання мовленнєвої активності. Виховання початкових навичок культурного спілкування.</p>
--	--	--	---

Орієнтовні досягнення учнів на кінець року:

- використовує збережені аналізатори (залишковий слух, зір, дотик та ін.) під час виконання всіх завдань;
- аналізує зразок виробу;
- порівнює зразок із натуральним об'єктом, чучелом, іграшкою;
- складає план роботи самостійно і за даними вчителем запитаннями;
- підбирає матеріали та інструменти для роботи спочатку з допомогою вчителя, а потім самостійно;
- виконує вироби з допомогою вчителя і самостійно;
- уміє дотримуватись плану при виконанні виробу;
- звітує про етапи виготовлення;
- звітує про технологію виготовлення окремих частин виробу за запитаннями учителя, використовує у власному мовленні технічні терміни;
- аналізує виріб свій і товариша за питаннями вчителя;
- орієнтується у просторі під час виконання площинних і об'ємних робіт, правильно розміщує деталі, дотримує пропорцій;

- використовує у власному мовленні слова (жести), що означають просторові ознаки предметів і просторові відношення предметів;
- використовує у власному мовленні технічну термінологію.

4 клас

(140 год.; 4 год. на тиждень)

Пор №	К-сть год.	Зміст навчального матеріалу	Навчальні досягнення учнів	Спрямованість корекційно-розвивальної роботи та очікувані результати
1	36	<p>Робота з глиною і пластиліном. <u>Об'єкти виготовлення:</u> Ліплення з пластиліну геометричних фігур (круг, квадрат, прямокутник, трикутник). Складання орнаменту з готових геометричних фігур. Нанесення стеком геометричного узору на смужках з орнаментом. Формування на площині прямокутних геометричних тіл — куб, паралелепіпед: (кубик великий, кубик маленький; брусок високий, брусок низький). Складання з виліплених деталей башти, будинку машини. Складання композиції “Будинок з подіврям”. Ліплення за зразком або з природи (іграшки) стилізованих фігур тварин (кішка і білка). Ліплення з природи (іграшки) — ведмедик, заєць, лисиця.</p>	<p>Учень: - вміє організовувати робоче місце під час виконання робіт з ліплення; - дотримується санітарно-гігієнічних вимог за допомогою вчителя; - має уявлення про призначення глини: виготовлення іграшок, посуду; - має елементарні знання про пластичні властивості глини і пластиліну; - називає (показує жестами) основні інструменти їх призначення. - складає композиції за допомогою вчителя;</p>	<p>Розвиток організованості в трудовій діяльності, виконання вказівок учителя. Формування в учнів основ навчальної діяльності. Розвиток уявлень про форми предметів. Розвиток полісенсорного сприймання. Розвиток вміння розуміти та використовувати жести. Розвиток стійкості уваги. Розвиток сприймання зверненого мовлення (жестового, усного). Розвиток тактильного відчуття, сприймання і тактильної пам'яті. Розвиток мисленнєвих операцій.</p>

	<p>Ліплення за уявою вільних композицій “Колобок і лисиця”, “Маша і ведмідь”, “Колобок і заєць”.</p> <p><u>Техніко-технологічні відомості:</u></p> <p>Організація робочого місця при роботі з глиною та пластиліном. Застосування глини в побуті та народному господарстві. Оздоблювальні роботи на виробі з глини — нанесення орнаменту стеком, зафарбовування, розпис. Пропорції ліпних фігур пташок і тварин. Прийоми обробки виробу кольоровим пластиліном. Фарбування виробів з глини гуашевими фарбами. Прийоми розчленування форми зображення на геометричні форми та знаходження пропорцій у виробі. Прийоми ліплення елементів макета по каркасу із сірників і тонкого дроту. Пластичне і кольорове розв'язання завдання. Прийоми з'єднання деталей способом примазування. Правила безпеки та гігієни праці при роботі з глиною і пластиліном.</p> <p><u>Трудові операції:</u></p>	<p>- володіє прийомами роботи з пластичними матеріалами: розкачування в долонях і на підкладній дошці (стовпчики), скочування колоподібними рухами в долонях (куля), вдавлення на поверхні кулі (яблуко), скочування колоподібними рухами кулі та розкочування в долонях до овальної форми (огірок), витягування одного кінця стовпчика (морква), боковини кулі (груша);</p> <p>- має початкові знання про способи підготовки пластичного матеріалу до роботи;</p> <p>- знає і називає кольори глини — сіра, червона, жовта, пластиліну — червоний, синій, жовтий, зелений, чорний, білий;</p>	<p>Розвиток уявлень про глину та пластилін, їх пластичні якості. Розвиток вміння користуватися звукопідсилюючими апаратами загального та індивідуального використання. Збагачення активного словника (жест, дактиль, слово, (назви інструментів, матеріалів, їх властивості, кольори)). Формування предметної співвіднесеності слова (жесту) й образу предмета. Розвиток здатності дітей до аналізу предметів. Розвиток пізнавальної активності. Розвиток психічних функцій: уваги, пам'яті, мислення. Корекція уявлень про просторові відносини. Корекція слухової уваги та зосередженості.</p>
--	---	--	--

	<p>Прийоми ліплення стилізованого посуду способом вдавлювання і розплющування стінок виробу пальцями.</p> <p>Обстеження предметів пальчиками по контуру та визначення головного і другорядного у виробі.</p> <p>Визначення пропорційного співвідношення та просторового положення деталей на макеті.</p> <p>Нанесення узору стеком.</p> <p>З'єднання виліплених деталей в одне ціле способом примазування.</p> <p>Закріплення деталей макета на підставці способом примазування.</p> <p><u>Розвиток мовлення:</u></p> <p>Назви матеріалів (глина, пластилін).</p> <p>Властивості матеріалів (твердий-м'який, холодний-теплий і т.д.).</p> <p>Основні трудові дії (розминання, замочування, вимішування, відщипування і т.д.).</p> <p>Основи спілкування (допоможи, покажи, подивись і т.д.).</p> <p>Назви предметів виготовлення (овочі, фрукти, геометричні форми і т.д.).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - вміє відщипувати, відривати, відрізати приблизно потрібну кількість матеріалу за допомогою вчителя; - вміє ліпити посуду способом вдавлювання і розплющування стінок виробу пальцями; - вміє наносити прості узори стеком; - вміє з'єднувати окремі елементи виробу. <ul style="list-style-type: none"> - називає (показує жестами) матеріали та інструменти; - називає (показує жестами) форми та розміри виробу; - вміє виділяти та називати (показувати жестами) ознаки виробів (колір, розмір...); - називає (показує жестами) виріб та матеріал з якого його треба робити; - вміє виділяти і називати (показувати жестами) частини виробу; - розуміє пройдені слова і поняття; 	<p>Виховання наполегливості, здатності до вольового зусилля.</p> <p>Розвиток полісенсорного сприймання (жест, слово (графічне, усне), зір, тактильні відчуття).</p> <p>Розвиток психічних функцій: уваги, пам'яті, мислення.</p> <p>Корекція фізіологічних вад на основі виконання правильної постави під час праці.</p> <p>Корекція рухів та гнучкості кистей рук.</p> <p>Розвиток емоційного відгуку на основі результату праці.</p> <p>Розвиток жестового та словесного мовлення.</p> <p>Розвиток словесно-образної, жестово-образної пам'яті.</p> <p>Розвиток вміння розрізняти кількість мовних одиниць.</p> <p>Розвиток вміння регулювати мовленнєве дихання.</p> <p>Розвиток уміння розуміти емоційне забарвлення мовлення.</p> <p>Розвиток навичок наслідування мовлення вчителя.</p> <p>Розвиток навичок самоконтролю за</p>
--	---	---	--

2	32	<p>Робота з папером і картоном. <u>Об'єкти виготовлення:</u> Виготовлення з пап'є-маше різних предметів (коробок, плодів, овочів, грибів). Виготовлення складної дошки для гри в шашки за зразком і інструкцією вчителя. Ремонту підручників. Вирізування виробів з паперу і картону; фігурки звірів, птахів, виготовлення ілюстрацій для казок і оповідань за допомогою аплікації. Виготовлення з картону чи цупкого паперу кубу. Виготовлення з картону чи цупкого паперу будиночку. Виготовлення з картону чи цупкого паперу книжкової картотеки. Виготовлення з картону чи цупкого паперу коробки для колекції.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - вживає вивчені слова і поняття та фрази на уроках; - вміє попросити необхідні для роботи матеріал та обладнання; - вміє звітуватися по операційно з опорою на інструкцію; - вміє звертатися до вчителя, товаришів (Можна взяти?); - виконує доручення яке містить три дієслова; <p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розуміє можливість практичного використання деяких виробів; - розуміє необхідність догляду та ремонту книг; - має елементарні уявлення про основні геометричні форми що виготовляються; - вміє за допомогою вчителя пояснити послідовність виконання роботи; - вміє за допомогою вчителя організувати робоче місце; - називає (показує жестами) складові частини виробів (розмір, форма) за допомогою вчителя; - розрізняє папір та картон за товщиною; - визначає більші та менші фігури; 	<p>промовлянням мовних одиниць під час роботи. Розвиток комунікативних навичок. Автоматизація правильної звуковимови на матеріалі власних реплік.</p> <p>Розвиток уявлень про геометричні форми, що використовуються в роботі . Розвиток вміння розуміти та використовувати жести. Розвиток сприймання зверненого мовлення (жестового, усного). Розвиток мисленнєвих операцій на основі виконання послідовності трудових дій. Розвиток предметної співвіднесеності слова (жесту) й образу предмету на основі складання аплікацій. Формування в учнів основ трудової діяльності. Розвиток полісенсорного сприймання.</p>
---	----	---	--	---

	<p>Виготовлення книжки-саморобки. Виготовлення альбому. Виготовлення папки.</p> <p><i>Техніко-технологічні відомості:</i> Прийоми виготовлення предметів з паперу шляхом обклеювання шаблонів зовні в декілька шарів. Прийоми зняття паперових виробів з форм шляхом розрізу. Інструменти і пристосування: кругле шило, пробійник, молоток (пристрій, прийоми роботи). Правила зберігання і правила безпечної роботи. Декоративний картон, його властивості та застосування. Прийоми обклеювання картону папером. Збільшення міцності картону за допомогою окантовки його країв папером чи коленкором. Поняття про об'ємні вироби призматичної форми (коробки, куб), їхнє графічне зображення. Способи з'єднання деталей: щілинним замком, дужками, склеюванням. Прийоми зборки об'ємних виробів. Інструменти і пристосування: голка штопальна, підкладна дошка, прес</p>	<p>- виконує елементарний ремонт книг;</p> <p>- знає призначення деяких сортів паперу та картону; - знає властивості паперу та картону; - має уявлення про основні кольори — білий, чорний, червоний, жовтий, зелений, синій; - називає інструменти: ніж, ножиці, олівець, гладилка; - має початкові знання правил безпеки під час роботи різальними інструментами; - володіє поняттям про багатодетальні вироби; - має початкові знання про послідовність виконання виробів із пап'є-маше; - вміє тримати інструмент; - має початкові знання про професію картонажника-палітурника; - має початкові знання про властивості та призначення палітурних матеріалів — коленкор, ледерин, тасьма; - має елементарне уявлення про</p>	<p>Розвиток мисленнєвих операцій. Розвиток пізнавальної активності.</p> <p>Збагачення активного словника (жест, дактиль, слово, (назви інструментів, матеріалів, їх властивості, кольори)). Розвиток вміння користуватися звукопідсилюючими апаратами загального та індивідуального використання. Розвиток вміння дітей аналізувати предмети на основі визначення форми деталей. Розвиток пізнавальної активності. Розвиток психічних функцій: уваги, пам'яті. Формування предметної співвіднесеності слова (жесту) й образу предмета. Розвиток сенсорного сприймання на основі перцептивної діяльності. Виховання посидючості, акуратності, ретельності.</p>
--	---	--	---

	<p>(призначення, прийоми роботи, правила безпечної роботи). Складові частини книги: зошит та його нумерація, кришка, обкладинка, корінець, форзац. <u>Трудові операції:</u> Послідовне обклеювання шаблону папером. Розмітка розгортки по шаблону за допомогою циркуля, лінійки, косинця. Вирізання розгортки з картону ножицями і ножем. Згинання і збирання виробу. Оздоблення виробу розфарбовуванням, аплікацією, обклеюванням кольоровим папером. Знімання обкладинки і зачищення корінця. Приклеювання форзаца. Приклеювання картонної кришки до форзаців. Обклеювання корінця папером і коленкором. Вирізання і приклеювання обкладинки. Підклеювання ушкоджених аркушів. <u>Розвиток мовлення:</u> Назви матеріалів, інструментів та</p>	<p>складові частини книги: зошит та його нумерація, кришка, обкладинка, корінець, форзац;</p> <ul style="list-style-type: none"> - знає ключі речовини (клейстер, клей промислового виробництва). - розмічає папір і картон за допомогою вчителя; - вміє перегинати, складати, вирізувати, проколювати, склеювати і зшивати; - вміє ремонтувати окремі елементи книги; - вміє наклеювати кусочки паперу на об'ємний шаблон; <p>- називає (показує жестами)</p>	<p>Виховання наполегливості, здатності до вольового зусилля. Корекція просторових уявлень. Розвиток тактильного відчуття, сприймання і тактильної пам'яті. Корекція фізіологічних вад на основі виконання правильної постави під час праці. Розвиток полісенсорного сприймання (жест, слово (графічне, усне), зір, тактильні відчуття). Розвиток дрібної моторики рук (м'язового тонусу, сили утримання предмета, точності рухів). Розвиток емоційного відгуку на основі результату праці.</p> <p>Розвиток вміння розрізняти</p>
--	---	---	--

3	20	<p>пристосувань (папір, картон, ножиці, олівець, клей і т.д.). Властивості матеріалів та основні кольори (зминається, згинається, рветься, ріжеться ножицями, розмокає у воді, склеюється, червоний, жовтий, синій і т.д.). Основні трудові дії (згинання, розривання, різання, намазування, наклеювання і т.д.). Основи спілкування (допоможи, покажи, подивись і т.д.). Назви предметів виготовлення (овочі, фрукти, геометричні форми і т.д.).</p> <p>Робота з текстильними матеріалами. <u>Об'єкти виготовлення:</u> Складання колекцій, зразків текстильних тканин з розподілом за призначенням. Колекція зразків тканин і хімічних волокон.</p>	<p>матеріали та інструменти; - називає (показує жестами) форми та розміри виробу; - вміє виділяти та називати (показувати жестами) ознаки виробів (колір, вага...); - називає (показує жестами) виріб та матеріал з якого його треба робити; - вміє виділяти і називати (показувати жестами) частини виробу; - розуміє пройдені слова і поняття; - вживає вивчені слова і поняття та фрази на уроках; - вміє попросити необхідні для роботи матеріал та обладнання; - вміє звітуватися по операційно з опорою на інструкцію; - вміє звертатися до вчителя, товаришів (Можна взяти?); - виконує доручення в 1-3 дії;</p> <p>Учень: - організовує робоче місце для роботи з текстильними матеріалами за допомогою вчителя;</p>	<p>кількість мовних одиниць. Розвиток вміння регулювати мовленнєве дихання. Розвиток уміння розуміти емоційне забарвлення мовлення. Розвиток навичок наслідування мовлення вчителя. Розвиток навичок самоконтролю за промовлянням мовних одиниць під час роботи. Формування комунікативних навичок. Формування потреби і вміння звертатися до співрозмовника. Автоматизація правильної звуковимови на матеріалі власних реплік. Виховання початкових навичок культурного спілкування.</p> <p>Формування в учнів основ трудової діяльності. Розвиток пізнавальної активності на основі передчуття кінцевого</p>
---	----	---	--	---

	<p>Вивчення прийомів шиття. Уміння підігнути край тканини . Закріплення нитки без вузла. Вишивання носової хустинки. Вишивання серветки. Вишивання рушник. Шиття лялькова постільна білизна. Шиття мішечка для насіння. Пришивання вішалки до рушника, одягу. В'язання крючком, ознайомлення з в'язальними крючками та будовою крючка, користуванням ним при роботі. В'язання стовпчиків з накидом і без накида нитки. В'язання сіточки, шарфика, дитячої сумочки, в'язання крючком з центра стовпчиком без накида. В'язання на спицях, ознайомлення з прийомами в'язання на спицях. Набирання петель на спицю при прямому в'язанні. Ознайомлення з утворенням простих малюнків за допомогою комбінування різних петель і чергування рядів при плоскому в'язанні на спицях. <u>Техніко-технологічні відомості:</u> Матеріали, що використовуються для одягу: тканини, трикотаж, вата</p>	<ul style="list-style-type: none"> - має елементарні поняття про нитки, тасьму, шпагат, гудзики; - вміє відривати чи відрізати потрібну довжину нитки для виробу; - вміє пришивати латку, вішалку, гудзик; - має уявлення про одяг та його призначення; - вміє розрізняти основні види тканин на дотик; - знає і відбирає нитки для в'язання; - дотримується санітарно-гігієнічних вимог під час роботи. <p>- має елементарні поняття про види тканин та їх призначення;</p>	<p>результату. Розвиток вміння розуміти та використовувати жести. Розвиток сприймання зверненого мовлення (жестового, усного). Розвиток дрібної моторики рук і тактильного сприймання; Розвиток мисленнєвих операцій на основі виконання послідовності трудових дій. Розвиток організованості в трудовій діяльності, виконання вказівок учителя. Формування уявлень про форми предметів. Розвиток полісенсорного сприймання.</p> <p>Розвиток уявлень про нитки, тканини їх властивості.</p>
--	--	---	--

	<p>та ін. Стібки (ручна строчка, петельний, хрестоподібний), їхнє призначення і виконання. Послідовність обробки зрізів підгинанням тканини два рази (швом з підгинанням та закритим зрізом). Прийоми пришивання латки. Правила безпечної роботи при виготовленні швейних виробів. Різні види крючків: товсті — кістяні, тонкі — сталеві. Нитки, що вживаються при в'язанні крючками (кручені тонкі нитки, вігонь, шерсть, шовк та ін.). Прийоми утворення повітряних петель. Різні види спиць, що застосовуються для в'язання (сталеві, дерев'яні, кістяні). Матеріали, що вживаються для в'язання на спицях. Правила розмотування пряжі. Відповідність товщини спиць до товщини: ниток, з яких в'яжуть. Прості прямі петлі. Правила безпечної роботи при в'язанні. <u>Трудові операції:</u> Порівняння тканин за їх</p>	<p>- має початкові знання про властивості й особливості тканин як матеріалу: мнеться, розривається, товста і тонка, гладенька і шорстка. - відбирає і називає інструменти для роботи з текстильними матеріалами та їх призначення: ножиці, наперсток, шпильки, голки (короткі і довгі, товсті і тонкі), збереження голок (гольник, подушечка для голок); - знає і називає деякі ручні стібки; - знає різні види крючків: товсті — кістяні, тонкі — сталеві; - знає нитки, що вживаються при в'язанні крючками (кручені тонкі нитки, вігонь, шерсть, шовк та ін.). - знає види спиць, що застосовуються для в'язання (сталеві, дерев'яні, кістяні). - знає матеріали, що вживаються для в'язання на спицях. - називає (показує жестами) безпечні прийоми роботи за запитаннями вчителя; - вміє користуватися</p>	<p>Розвиток вміння користуватися звукопідсилюючими апаратами загального та індивідуального використання. Збагачення активного словника (жест, дактиль, слово, (назви інструментів, матеріалів, їх властивості, кольори)). Формування предметної співвіднесеності слова (жесту) й образу предмета. Розвиток пізнавальної активності. Розвиток мисленнєвих операцій. Розвиток вміння порівнювати предмети за довжиною, кольором. Розвиток жестового та словесного мовлення. Розвиток здатності дітей до аналізу предметів на основі тактильного обстеження матеріалів. Розвиток вміння здійснювати</p>
--	--	---	--

	<p>властивостями. Планування роботи. Виконання креслення виробу за наданими розмірами. Ощадлива розкладка викрійки на тканині. Закріплення уміння користуватися швейними голками, ножицями, наперстком. Пришивання латки, виготовлення та пришивання вішалки. Зоровий контроль при в'язанні крючком. Зоровий самоконтроль при набиранні петель на спицю. Прийоми виявлення дефектів при в'язанні. <u>Розвиток мовлення:</u> Назви матеріалів, інструментів та пристосувань (нитки, намистинки, голка і т.д.). Властивості та види матеріалів та основні кольори (рвуться, ріжуться ножицями, зв'язуються, скручуються, сплітаються, колір і т.д.). Основні трудові дії (розривання й різання, намотування, зав'язування вузлів, сортування, нанизування і т.д.). Основи спілкування (допоможи,</p>	<p>інструментами; - вміє звивати шнурок за допомогою вчителя; - володіє навичками плетіння кіски. - виконує стібок “вгору-вниз”; - володіє навичкою закріплення нитки на початку та в кінці строчки; - відбирає та наклеює тканини на картон. - має початкові вміння в'язання. - називає (показує жестами) матеріали та інструменти; - називає (показує жестами) форми та розміри виробу; - вміє виділяти та називати (показувати жестами) ознаки виробів (колір, вага...); - називає (показує жестами) виріб та матеріал з якого його треба робити; - вміє виділяти і називати (показувати жестами) частини виробу;</p>	<p>контроль за своєю діяльністю. Розвиток дрібної моторики рук (м'язового тону, сили утримання предмета, точності рухів). Розвиток полісенсорного сприймання (жест, слово (графічне, усне), зір, тактильні відчуття). Розвиток емоційного відгуку на основі результату праці. Розвиток жестового та словесного мовлення. Розвиток слухо-зоровібраційного сприймання на словесному матеріалі, що вивчається. Розвиток словесно-образної та жестово-образної пам'яті. Розвиток вміння розрізняти кількість мовних одиниць. Розвиток уміння розуміти емоційне забарвлення мовлення.</p>
--	---	---	--

4	22	<p>покажи, подивись і т.д.). Назви предметів виготовлення (овочі, фрукти, геометричні форми і т.д.).</p> <p>Робота з металом та конструктором. <u>Об'єкти виготовлення:</u> Знання про роль конструювання і моделювання у виробництві. Збирання моделей за задумом учнів. Збирання моделей машин із деталей металічного конструктору. Млин. Свердлильний верстат. Токарний верстат. Піднімальний блок. Виготовлення заготовок з дроту для роботи з природним матеріалом. Виготовлення за зразком стилізованих фігурок риб, птахів, тварин (з дроту). Обмотати кольоровими нитками. Виготовлення із дроту підставки</p>	<ul style="list-style-type: none"> - розуміє пройдені слова і поняття; - вживає вивчені слова і поняття та фрази на уроках; - вміє попросити необхідні для роботи матеріал та обладнання; - вміє звітуватися по операційно з опорою на інструкцію; - вміє звертатися до вчителя, товаришів (Можна взяти?); - виконує доручення яке містить три дієслова; <p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - має елементарні поняття про основні геометричні форми; - має початкові знання про застосування металу у народному господарстві; - має елементарні знання про назви та призначення основних вузлів та складових частин машин і механізмів; - вміє аналізувати зразок за допомогою вчителя; - вміє відбирати потрібну кількість деталей; - знає і називає правила проведення дидактичних ігор; - вміє співвідносити деталі 	<p>Розвиток навичок наслідування мовлення вчителя. Розвиток комунікативних навичок. Розвиток потреби і вміння звертатися до співрозмовника. Виховання початкових навичок культурного спілкування.</p> <p>Розвиток організованості в трудовій діяльності, виконання вказівок учителя. Розвиток сприймання зверненого мовлення (жестового, усного). Розвиток уявлень про геометричні форми об'єктів, що використовуються у роботі. Розвиток стійкості уваги. Розвиток мисленневих операцій на основі виконання послідовності трудових дій.</p>
---	----	---	--	---

	<p>для виробів з природних матеріалів за показом прийомів роботи учителем.</p> <p>Розмічання по лінійці на фользі геометричних фігур — квадрата, прямокутника, трикутника, використовуючи витискач.</p> <p>Розмічання по шаблонах та вирізання стилізованих фігурок риб, птахів, тварин. Пробивання отвору для кріплення виробу.</p> <p><u>Техніко-технологічні відомості:</u></p> <p>Організація робочого місця, дотримання санітарно-гігієнічних вимог під час роботи з металом та металічним конструктором.</p> <p>Ознайомлення з основним робочим приладдям, які є в наборі “Конструктор”: гайковий ключ, викрутка.</p> <p>Ознайомлення з деталями: планки, пластини, косинці, скоби з різною кількістю отворів; стержні з різними діаметрами; ручки, шків, гвинти, гайки, шайби, шипи, втулки.</p> <p>Різні прийоми роботи гайковим ключем і викруткою.</p> <p>Аналізу зразка і відбору відповідних деталей за їх кількістю.</p> <p>Основні деталі і вузли (складові</p>	<p>конструктора з основними геометричними формами, що виготовляються;</p> <p>- виконує деякі вироби за власною уявою;</p> <p>- називає (показує жестами) основні деталі металевих конструкторів;</p> <p>- має елементарні уявлення про рухомі і нерухомі сполучення цих деталей;</p> <p>- організовує робоче місце для роботи з конструктором та металом;</p> <p>- має початкові знання про професію слюсаря;</p> <p>має елементарні поняття про технологічні особливості конструкцій з металу — деталі з’єднують гвинтами і гайками;</p> <p>- знає види та властивості дроту;</p> <p>- знає прийоми роботи з дротом (вирівнювання, розмічання, відрізування, згинання,</p>	<p>Розвиток уявлень про деталі конструктора та можливість їх скріплення.</p> <p>Збагачення активного словника (жест, дактиль, слово, (назви інструментів, матеріалів, їх властивості, кольори)).</p> <p>Розвиток предметної співвіднесеності слова (жесту) й образу предмета.</p> <p>Розвиток мисленнєвих операцій.</p> <p>Розвиток вміння аналізувати предмети.</p> <p>Розвиток вміння порівнювати предмети за формою, кольором.</p>
--	---	---	---

	<p>частини) машини — корпус, двигун, робочий орган, передаточний механізм.</p> <p>Елементарні відомості про призначення і використання дроту.</p> <p>Елементарні відомості про види дроту (мідний, алюмінієвий, сталевий, в ізоляції).</p> <p>Властивості дроту: згинатись, ламатись, відрізатись кусачками; тонкий і товстий дріт, м'який і твердий.</p> <p>Інструменти для роботи з дротом, їх призначення і використання: кусачки, плоскогубці, круглогубці, молоток.</p> <p>Правильна хватка інструмента.</p> <p>Прийоми згинання дроту плоскогубцями, круглогубцями, молотком.</p> <p>Прийоми різання дроту кусачками.</p> <p>Елементарні відомості про призначення і використання тонкого листового металу.</p> <p>Властивості листового металу: згинається, ріжеться, пробивається, має різну товщину, жорсткий і пружний.</p> <p>Інструменти для розмітки і обробки листового металу — лінійка, витискач, ножиці, керн.</p>	<p>з'єднання);</p> <ul style="list-style-type: none"> - називає та відбирає інструменти, що застосовуються в роботі: ключ, викрутка, молоток, плоскогубці, кусачки, ручні лещата, киянка; - володіє прийомами роботи гайковим ключем і викруткою; 	
--	---	---	--

	<p>Прийоми розмітки по лінійці і шаблону. Прийоми різання металу ножицями по прямих і кривих лініях. Прийоми пробивання отворів у металі. Правильна хватка інструменту. Елементарні відомості про професію слюсаря. <u>Трудові операції:</u> Збирання моделей машин за зразком, малюнком з внесенням змін у конструкцію окремих моментів (за власним задумом). Испит моделі. Розбирання моделі, сортування, укладання деталей на місце і прибирання після збирання. Відмірювання довжини заготовки згідно креслення. Відкушування кусачками, згинання плоскогубцями і за допомогою спеціальних пристосувань. Обробка виробу наждачним папером та наступним фарбуванням. <u>Розвиток мовлення:</u> Назви матеріалів, інструментів та пристосувань (дидактичні іграшки, набір будівельних кубиків, великий конструктор типу „Лего”, мозаїка і</p>	<p>- володіє прийомами з'єднання деталей конструктора; - відбирає для виробу потрібні деталі; - вміє складати виріб за зразком та власною уявою. - володіє прийомами роботи з дротом (вирівнювати, розмічати, згинати, кусати, з'єднувати); - виконує послідовність роботи з дротом (відмірювання довжини заготовки відкушування кусачками, згинання плоскогубцями і за допомогою спеціальних пристосувань); - називає (показує жестами) матеріали та інструменти; - називає (показує жестами) форми та розміри виробу;</p>	<p>Корекція фізіологічних вад на основі виконання правильної постави під час проведення занять. Розвиток загальної та дрібної моторики. Корекція рухів та гнучкості кистей рук. Розвиток полісенсорного сприймання (жест, слово (графічне, усне), зір, тактильні відчуття). Розвиток емоційного відгуку на основі результату праці. Розвиток вміння розрізняти кількість мовних одиниць. Розвиток вміння регулювати мовленнєве дихання.</p>
--	--	---	---

5	30	<p>т.д.). Властивості та види матеріалів та основні кольори (види з'єднання деталей конструктора, послідовність роботи з різними видами конструктора і т.д.). Основні трудові дії (складання мозаїки, пазлів, кубиків, розкладних іграшок, різних виробів із конструктора і т.д.). Основи спілкування (допоможи, покажи, подивись і т.д.). Назви предметів виготовлення (овочі, фрукти, геометричні форми і т.д.).</p> <p>Робота з природними матеріалами та деревиною. <u>Об'єкти виготовлення:</u> Виготовлення за зразком кораблика з шкаралупи волоського горіха з парусом із стружки, паперу або листя дерев. Виготовлення за зразком сови з шишки ялини, паперових, поролонових або шкіряних деталей і плісок жолудів (очі).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - вміє виділяти та називати (показувати жестами) ознаки виробів (колір, вага...); - називає (показує жестами) виріб та матеріал з якого його треба робити; - вміє виділяти і називати (показувати жестами) частини виробу; - розуміє пройдені слова і поняття; - вживає вивчені слова і поняття та фрази на уроках; - вміє попросити необхідні для роботи матеріал та обладнання; - вміє звітуватися по операційно з опорою на інструкцію; - вміє звертатися до вчителя, товаришів (Можна взяти?); - виконує доручення в 1-3 дії; <p>Учень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знає природні матеріали і чому їх так називають; - має елементарні уявлення про подібність форми природних матеріалів до основних геометричних форм; - вміє збирати та зберігати 	<p>Розвиток уміння розуміти емоційне забарвлення мовлення. Розвиток навичок наслідування мовлення вчителя. Розвиток навичок самоконтролю за промовлянням мовних одиниць під час роботи. Розвиток потреби і вміння звертатися до співрозмовника. Формування культури ведення діалогу. Автоматизація правильної звуковимови на матеріалі власних реплік. Виховання початкових навичок культурного спілкування.</p> <p>Конкретизація уявлень про довкілля під час збирання природного матеріалу. Розвиток уявлень про подібність геометричних форм до форм природних матеріалів. Розвиток тактильного відчуття, сприймання і тактильної</p>
---	----	--	---	--

	<p>Виготовлення за уявою фігурки барана із початків кукурудзи, моркви, огірків, качанів, паличок і дроту. Робота з сучками і корчами. Знаходження в сучках і коріннях подібності до різних образів. Обробка і доповнення невеликими деталями для виявлення образу. Виконання вправи: забити цвях у деревину м'якої породи. Виготовити із обрізків деревини лялькові меблі, застосовуючи прийом з'єднання деталей цвяхом (стіл, стілець, диван, візок, вагончик, кораблик). Виготовлення з дерева і фанери лічильних паличок, паличок для підтримування стебла з готових заготовок. Виготовлення підставки для зберігання глини з готових заготовок.</p> <p><u>Техніко-технологічні відомості:</u> Властивості природних матеріалів. Елементарні відомості про практичне застосування деревини і фанери. Переваги (легше обробляється, не розколюється менше розсихається)</p>	<p>природні матеріали; - знає про необхідність раціонального використання різних матеріалів (гілки, вата, папір, картон); - сортує за інструкцією вчителя природні матеріали за розміром та призначенням; - має початкові знання про властивості деревини; - володіє прийомами складання виробів; - називає (показує жестами) інструменти, що використовуються під час виконання робіт; - раціонально використовує матеріал; - вміє аналізувати виріб за запитаннями вчителя; - дає оцінку своєму виробу, вказує на недоліки та позитивні сторони свого виробу; - колективно виконує роботу; - має елементарні знання про властивості природних матеріалів, які використовуються під час роботи; - має початкові знання про основні властивості деревини та</p>	<p>пам'яті. Розвиток вміння розуміти та використовувати жести. Розвиток сприймання зверненого мовлення (жестового, усного). Розвиток дрібної моторики рук і тактильного сприймання на основі сортування, наклеювання; Розвиток мисленневих операцій на основі виконання послідовності трудових дій. Розвиток організованості в трудовій діяльності, виконання вказівок учителя.</p> <p>Розвиток уявлень про природні матеріали та їх якості. Збагачення активного словника (жест, дактиль, слово, (назви інструментів, матеріалів, їх</p>
--	---	--	---

	<p>і недоліки фанери в порівнянні з деревиною (псується від вологи). Форми деталей: прямокутна і криволінійна. Порядок обробки та оздоблення виробу.</p> <p><i>Трудові операції:</i> Практичне ознайомлення з деякими властивостям і способами обробки деревини і фанери. Вправи на забивання цвяхів молотком. Виготовлення виробів з однорідних або різних матеріалів на основі раніше отриманих знань і умінь. Визначення найбільш раціональної форми організації праці (індивідуальна, групова за принципом розподілу праці та ін.).</p> <p><i>Розвиток мовлення:</i> Назви матеріалів, інструментів та</p>	<p>фанери; - має початкові знання про призначення і використання деревини та фанери; - має елементарні уявлення про властивості деревини: ламається, гнеться, ріжеться, розколюється вздовж волокон. - має елементарні знання про види матеріалів із деревини: дошка, брусок, рейка, клеєна фанера; - має початкові знання про технологічні особливості виробів із деревини — деталі з'єднують цвяхами і клеєм.</p> <p>- володіє елементарними навичками обробки деревини та фанери; - вміє вибирати необхідні матеріали та інструменти для виробу; - з'єднує та закріплює деталі на підставці за допомогою вчителя; - складати найпростіші композиції із листя і квітів за інструкцією вчителя.</p> <p>- називає (показує жестами)</p>	<p>властивості, кольори)). Формування предметної співвіднесеності слова (жесту) й образу предмета. Розвиток пізнавальної активності. Розвиток вміння порівнювати предмети за формою, кольором. Розвиток жестового та словесного мовлення. Розвиток вміння дітей до аналізу предметів на основі тактильного ознайомлення з природними матеріалами.</p> <p>Виховання наполегливості, здатності до вольового зусилля. Корекція просторових уявлень. Розвиток полісенсорного сприймання (жест, слово (графічне, усне), зір, тактильні відчуття). Розвиток дрібної моторики рук (м'язового тону, сили утримання предмета, точності рухів). Розвиток емоційного відгуку на основі результату праці.</p> <p>Розвиток слухо-зоро-</p>
--	---	--	--

		<p>пристосувань (каштани, горіхи, шишки, крилатки в'яза, насіння, пір'я, ножиці, пензлик, клей і т.д.). Властивості та види матеріалів та основні кольори (вага, форма, розмір, колір, колочість, крихкість, чіпкість, ріжеться ножицями і т.д.). Основні трудові дії (зчіплення, примазування, різання, намазування, наклеювання і т.д.). Основи спілкування (допоможи, покажи, подивись і т.д.). Назви предметів виготовлення (овочі, фрукти, геометричні форми і т.д.).</p>	<p>матеріали та інструменти; - називає (показує жестами) форми та розміри виробу; - вміє виділяти та називати (показувати жестами) ознаки виробів (колір, вага...); - називає (показує жестами) виріб та матеріал з якого його треба робити; - вміє виділяти і називати (показувати жестами) частини виробу; - розуміє пройдені слова і поняття; - вживає вивчені слова і поняття та фрази на уроках; - вміє попросити необхідні для роботи матеріал та обладнання; - вміє звітуватися по операційно з опорою на інструкцію; - вміє звертатися до вчителя, товаришів (Можна взяти?); - виконує доручення в 1-3 дії;</p>	<p>вібраційного сприймання на словесному матеріалі, що вивчається. Розвиток словесно-образної та жестово-образної пам'яті. Розвиток вміння розрізняти кількість мовних одиниць. Розвиток навичок наслідування мовлення вчителя. Розвиток навичок самоконтролю за промовлянням мовних одиниць під час роботи. Автоматизація правильної звуковимови на матеріалі власних реплік. Розвиток словесного мовлення. Виховання мовленнєвої активності. Виховання початкових навичок культурного спілкування.</p>
--	--	--	---	--

Орієнтовні досягнення учнів на кінець року:

- використовує збережені аналізатори (залишковий слух, зір, дотик та ін.) під час виконання всіх завдань;
- називає (показує жестами, добирає таблички) правила роботи ручними інструментами які застосовуються при виготовленні об'ємних виробів з картону, фанери деревини і дроту;
- називає (показує жестами, добирає таблички) основні частини машин, послідовність зборки об'ємних виробів;
- складає разом з вчителем план виготовлення окремих виробів, визначати найбільш раціональні способи розкрою матеріалу, прийоми з'єднання деталей між собою;
- обробляє вироби та їх деталі за допомогою ручних інструментів та пристосувань.
- планує роботу за допомогою вчителя: визначає розміри предметів, вибирає необхідний матеріал, робочі і вимірні інструменти;
- визначає послідовність виготовлення виробів за запитаннями вчителя;
- дає словесний звіт і аналізує виріб свій і товариша з допомогою вчителя, а в окремих випадках – самостійно;
- виконує роботу в зазначений час;
- визначає кількість витраченого часу, оцінює якість виробу за допомогою вчителя;
- економно використовує матеріали;
- дбайливо ставиться до обладнання, інструментів.